Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 12 May 2026

Deloitte.

Accountantsverslag 2025

Gemeente Utrecht, 12 mei 2026

MAKING AN IMPACT THAT MATTERS since 1845

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 12 May 2026

Deloitte.

Deloitte Accountants B.V.
Wilhelminakade 1
3072 AP Rotterdam
Postbus 2031
3000 CA Rotterdam
Nederland

Tel: 088 288 2888
www.deloitte.nl

Aan de gemeenteraad
van de gemeente Utrecht
Postbus 16200
3500 CE UTRECHT

Onderwerp
Accountantsverslag 2025

Datum
12 mei 2026

Ons kenmerk
260552D544/CP

Behandeld door
drs. R.M.J. van Vugt RA
088 288 1108
RvanVugt@deloitte.nl

B. Leeuwenkamp MSc RA
088 288 3560
Bleeuwenkamp@deloitte.nl

Geachte leden van de raad,

Graag bieden wij u hierbij ons accountantsverslag aan met betrekking tot de controle van de jaarrekening 2025 van de gemeente Utrecht. Deze rapportage beschrijft op hoofdlijnen onze controleaanpak en de belangrijkste aangelegenheden die wij tijdens onze controle in overweging hebben genomen. Wij zijn van mening dat de reikwijdte van onze werkzaamheden en de resultaten daarvan een deugdelijke basis vormen voor ons oordeel over de jaarrekening 2025 van de gemeente Utrecht.

De jaarrekening 2025 is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Utrecht. Wij hebben d.d. 12 mei 2026 bij deze jaarrekening een goedkeurende controleverklaring voor het getrouwe beeld verstrekt.

Onze controle is uitgevoerd in overeenstemming met onze opdrachtbevestiging gedateerd d.d. 4 september 2025 en met ons auditplan 2025 welke wij d.d. 18 september 2025 met uw Adviescommissie Controle en Financiën hebben besproken.

Wij hebben dit accountantsverslag ambtelijk besproken met uw portefeuillehouder Financiën, concerndirectie en met de betrokken medewerkers. Graag lichten wij dit rapport ook toe aan de Adviescommissie Controle en Financiën tijdens de vergadering d.d. 10 juni 2026.

Hoogachtend,

Deloitte Accountants B.V.

drs. R.M.J. van Vugt RA

Op alle opdrachten verricht door Deloitte, behoudens M&A Diensten, zijn de Algemene Voorwaarden Dienstverlening Deloitte Nederland, januari 2020 gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel van toepassing. Deloitte Accountants B.V. is ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 24362853. Deloitte Accountants B.V. is een zogenoemde affiliate van Deloitte NSE LLP en maakt onderdeel uit van het internationale netwerk van Deloitte Touche Tohmatsu Limited.

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 12 May 2026

Inhoudsopgave

Kernboodschap jaarrekeningcontrole 4

- Kernboodschap jaarrekeningcontrole 5
- Concernsturing en (overige) speerpunten Adviescommissie Controle en Financiën 6

Bestuurlijke samenvatting 7

- Belangrijkste bevindingen, conclusies en aanbevelingen

Bevindingen jaarrekening 13

- De financiële positie van uw gemeente 14
- Belangrijkste bevindingen uit onze controle 21

Interne beheersing 30

- Belangrijkste bevindingen voor de interne beheersing 31

Bijlagen 34

- Bijlage A1 - Niet-gecorrigeerde controleverschillen 35
- Bijlage A2 - Onzekerheden in de controle 36
- Bijlage A3 - Tekortkomingen in de toelichtingen 37
- Bijlage B - Bevindingen controle SiSa-bijlage 2025 38
- Bijlage C - Onafhankelijkheidsbevestiging 44

© 2026. Deloitte Nederland.

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 12 May 2026

Kernboodschap jaarrekeningcontrole

Accountantsverslag 2025/260552D544/CP/4

© 2026. Deloitte Nederland.

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 12 May 2026

Kernboodschap jaarrekeningcontrole

De basis voor onze controle is het auditplan 2025 dat met de Adviescommissie Controle en Financiën is besproken. In dit accountantsverslag geven wij u inzicht in de belangrijkste bevindingen bij de controle van de jaarrekening en de (ontwikkeling van de) interne beheersing van de gemeente Utrecht. Wij hebben tijdens onze jaarrekeningcontrole de rekeningsaldi en transactiestromen samenhangend met de balans en het overzicht van baten en lasten gecontroleerd. In deze kernboodschap koppelen wij ons overstijgende beeld terug van deze controle en geven wij beknopt een managementsamenvatting voor de gemeente Utrecht. In het hoofdstuk 'Bevindingen jaarrekeningcontrole 2025' hebben wij onze bevindingen meer in detail toegelicht, evenals onze adviezen voor de verdere doorontwikkeling van de organisatie gedurende 2026.

Onderwerp	Boodschap
Overall beeld jaarrekeningcontrole 2025:	Wij hebben de jaarrekeningcontrole 2025 van de gemeente Utrecht uitgevoerd en hebben bij de jaarrekening d.d. 12 mei 2026 een goedkeurende controleverklaring verstrekt. Op basis van de rechtmatigheidsverantwoording van uw college signaleren wij een stijging van het aantal en de omvang van onrechtmatigheden als gevolg van onterecht niet Europees aanbesteden. In dit verslag vragen wij hiervoor uw aandacht. Graag spreken wij onze waardering uit voor de inzet en betrokkenheid van uw centraal coördinerende functie in het verantwoordings- en controleproces. Wij hebben kunnen voortborduren op de gemaakte afspraken en ervaringen uit voorgaande controles en hierin het proces verder kunnen optimaliseren. Het opstel- en controleproces is hierdoor prettig verlopen. Specifiek benoemen wij hierin het proces omtrent de verantwoording van de SiSa-verantwoording waar ten opzichte van vorig boekjaar aanzienlijke verbeteringen zijn te constateren. Hierbij dient nog wel opgemerkt te worden dat, hoewel er aanzienlijke verbeteringen zichtbaar zijn binnen het proces, het proces nog niet optimaal is ingericht. De oorzaken hiervan liggen in lijn met hetgeen eerder in onze management- en boardletter gerapporteerd is: • Een hoog aantal afsluitende en nagekomen boekingen na de eerste concept jaarrekening. • De verantwoording van omvangrijke o.a. de administratieve verwerking van de over specifieke uitkeringen (SiSa) kan verder geoptimaliseerd worden (specifiek de samenhangende overlopende post). Wij hebben, samen met uw organisatie, de doelstelling om een snellere accountantscontrole te realiseren. Dit jaar hebben wij de datum van onze controleverklaring weer iets vervroegd ten opzichte van vorig jaar en dit komt mede door het soepelere controleproces dat wij met uw organisatie hebben doorlopen. Om te komen tot een snellere afronding van het verantwoordings- en controleproces is het noodzakelijk om nagekomen boekingen te beperken, te werken met periodeafsluitingen (of een 'soft-close' voorafgaand aan jaareinde) en het SiSa-proces verder te verbeteren. In reactie geeft uw ambtelijke organisatie aan dat de onder andere met het programma "versterken financiële functie" concrete maatregelen worden getroffen om in boekjaar 2026 een verdere professionaliseringsslag door te voeren. Hiermee wordt eveneens invulling gegeven aan onze eerdere signalering dat de organisatieonderdelen op basis van hun integrale verantwoordelijkheid op dit moment te weinig expliciet en zichtbaar de (eind)verantwoordelijkheid (kunnen) nemen voor hun (aan) deel in het samen- en controleproces van de jaarrekening. Daarnaast signaleren wij op basis van de realisatie over 2025 dat realisatie van ambities niet altijd in balans is met de beschikbare capaciteit en mogelijkheden. In de jaarrekening 2025 is dit eveneens zichtbaar in de afwijkingen tussen begroting en realisatie. De analyse van de jaarstukken toont dat dit wordt veroorzaakt door een samenloop van structurele factoren. De meest significante oorzaak voor de lagere lasten is de systematische vertraging van grote, kapitaalintensieve projecten. Budgetten 2025 zijn niet tot besteding gekomen omdat de uitvoering van de werkzaamheden is doorgeschoven naar volgende jaren. De realisatiekracht blijft een structurele uitdaging welke de organisatie onder druk zet. Daarnaast wordt de voortgang van projecten sterk beïnvloed door externe factoren en afhankelijkheden. De gemeente opereert in een complex ecosysteem en is voor de realisatie van haar ambities vaak afhankelijk van ketenpartners zoals netbeheerders, waar hoge werkdruk of technische problemen tot vertraging leiden. Daarnaast komen er vertragingen die voortvloeien uit de inherente complexiteit van publieke plannings- en besluitvormingsprocessen en de onderlinge afhankelijkheid die publieke projecten met elkaar hebben. Ondanks de complexe omgeving is het van belang om hierop in de begroting nog beter te anticiperen. Deze complexe uitdagingen versterken de noodzaak voor verdere centrale kaderstelling, sturing en monitoring. Wij blijven het belang hiervan benadrukken om zo de wendbaarheid en weerbaarheid van de financiën van de gemeente Utrecht te borgen.

© 2026. Deloitte Nederland.

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 12 May 2026

Concernsturing en (overige) speerpunten Adviescommissie Controle en Financiën

Overall beeld interne beheersing en organisatieontwikkeling | Concernsturing

In eerdere jaren hebben wij onze visie gedeeld over de wijze waarop de gemeente Utrecht organisatorisch ingericht is en welke effecten dit heeft op de (financiële) interne beheersing.

U erkent het centralisatievraagstuk als meest urgente thema. Wij identificeren diverse onderwerpen die vragen om centrale sturing en monitoring, zoals:

- de control(functie);
- grip op investeringen;
- de inkoopfunctie;
- het versterken van de financiële functie en hygiëne van de financiële administratie (beperken van P14/15 boekingen);
- het zicht houden op risico's en claims;
- de functie van reserves.

Wij achten het van belang om een duidelijke keuze te maken ten aanzien van het centralisatievraagstuk en hierbij een planning met concrete tijdsmomenten af te spreken.

De eerste maatregelen volgen uit het door u vastgestelde programma "versterken financiële functie". Daarbij wordt ingezet op (1) verbeteringen intern binnen de afdeling financiën en het onderlinge samenspel tussen de clusters en (2) het gemeentebrede samenspel met de organisatieonderdelen en concerncontrol. Binnen het programma is ook aandacht voor de voorwaarden voor grip:

- (centrale) kaderstelling;
- organisatie en werkprocessen;
- besturing en beheersing;
- informatievoorziening en systemen; en
- mensen en cultuur.

Wij hebben bij onze controle kennisgenomen van de eerste resultaten van het programma, waaronder met vaste dienstverbanden invullen van een aantal key functies binnen de financiële afdeling. De doelstelling is dat dit uw gemeente een stabielere basis geeft om de financiële functie (duurzaam) te versterken.

Wij blijven kritisch op de wijze waarop de financiële- en controlfunctie op dit moment is georganiseerd binnen Utrecht. Op belangrijke dossiers wordt niet centraal gestuurd en gemonitord. Daarnaast zijn diverse activiteiten van uw financiële- en controlfunctie decentraal georganiseerd. Hierdoor is zowel F&I als concerncontrol niet op alle onderwerpen (centraal) betrokken. Een voorbeeld hiervan betreft de sturing en beheersing van verbonden partijen, risicomanagement, juridische geschillen en investeringen. Hierdoor is het eveneens onvoldoende mogelijk voor de organisatieonderdelen om, op basis van hun integrale verantwoordelijkheid, de (eind)verantwoordelijkheid te (kunnen) nemen voor hun (aan)deel in het samen- en controleproces van de jaarrekening. Ook hier is de sturing en informatievoorziening van decentraal naar centraal op onderdelen ontoereikend om centraal te kunnen monitoren en tijdig beslissingen te nemen.

Om hier verdere invulling aan te geven adviseren wij, in lijn met het programma "versterken financiële functie" om de positie c.q. rol van (financial) control binnen de gemeente Utrecht te heroverwegen en centraler te positioneren. Hierdoor ontstaat een meer zuivere rol en kan verdere beheersing van concernfinanciën worden versterkt. Tevens zien wij de ontwikkeling en implementatie van een centraal financial controlframework (welke vervolgens ook gebruikt kan worden om vanuit decentraal naar centraal verantwoording af te leggen) als een logische c.q. noodzakelijke vervolgstap in de professionalisering van de financiële- en controlfunctie.

Onderdeel van dit framework zou onder andere de eerder door ons geadviseerde analyse van balansrekeningen, alsmede het gaan werken met periodeafsluitingen moeten zijn. Hiermee kan de organisatie de financiële discipline en centrale sturing verder versterken.

Tevens zou, indien dit proces adequaat wordt ingericht, dit moeten leiden tot een aanzienlijk lager aantal einde periode ('periode 14 en 15') boekingen in het jaarrekeningtraject (gezien balansposten tussentijds vaker worden beoordeeld in plaats van enkel aan het einde van het boekjaar).

Wij merken op dat in opdracht van de Directeur Concerncontrol een projectteam, ondersteund door een extern adviesbureau, aan een hervorming van de Control functie werkt. Het projectteam adviseert omtrent de inrichting van een robuuste en toekomstbestendige Control functie en bijbehorende taken, rollen en verantwoordelijkheden. Wij zien dit als een positieve ontwikkeling.

Het centralisatiethema, programma "versterken financiële functie" en "Grip op investeringen" betreffen verbeteracties die meerdere jaren in beslag nemen.

Speerpunten adviescommissie Controle en Financiën

De adviescommissie Controle en Financiën kan – als vertegenwoordiging van de gemeenteraad – ter ondersteuning van de controlerende rol specifiek aandacht vragen voor bepaalde posten van de programma's, gemeentelijke producten, specifieke projecten en/of organisatieonderdelen. Voor boekjaar 2025 zijn twee speerpunten geselecteerd:

Inzicht in het financieel beeld, specifiek aandacht voor hervorming/bezuinigingen en historisch perspectief

Wij informeren u in dit accountantsverslag over de financiële positie en de voorspellende waarde van de begroting. Waarin deze elementen naar voren komen.

SiSa-controle: verbetering van het verantwoordings- en controleproces

Dit speerpunt hebben wij nader uitgewerkt onder: "Planning en verantwoording SiSa-bijlage".

© 2026. Deloitte Nederland.

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 12 May 2026

Bestuurlijke samenvatting

Bestuurlijk relevante bevindingen en aanbevelingen jaarrekeningcontrole

© 2026. Deloitte Nederland.

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 12 May 2026

Belangrijkste bevindingen, conclusies en aanbevelingen

Getrouwheid

- Wij hebben d.d. 12 mei 2026 een goedkeurende controleverklaring verstrekt voor het getrouwe beeld van de jaarrekening, inclusief de daarin opgenomen rechtmatigheidsverantwoording van het college.
- De gehanteerde materialiteit voor fouten en onzekerheden bedraagt € 41,77 miljoen.
- Wij hebben naar aanleiding van onze controle van de WNT geen niet-gecorrigeerde feitelijke afwijkingen geïdentificeerd die de materialiteitsgrens conform het controleprotocol WNT te boven gaan.

Rechtmatigheid

- De gehanteerde verantwoordings- en rapportagegrens bedraagt € 41,77 miljoen respectievelijk € 0,5 miljoen.
- Het college van B&W heeft in haar rechtmatigheidsverantwoording fouten gerapporteerd lager dan de verantwoordingsgrens. Het totaal van onrechtmatigheden bedraagt € 29,5 miljoen. Onderdeel hiervan betreffen overschrijding van lasten (op programmaniveau) en investeringskredieten voor een bedrag van € 2,6 miljoen. Uw college merkt hiervan € 1,5 miljoen als acceptabel aan.
- Wij hebben de conclusies van het college in ons getrouwheidsoordeel betrokken waaruit geen materiële tekortkomingen zijn gebleken.
- Uw college heeft de onrechtmatigheden die groter zijn dan de door de gemeenteraad vastgestelde rapporteringstolerantie toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering in de jaarstukken.
- Wij hebben geen fouten en/of onzekerheden geconstateerd ten aanzien van de SiSa-bijlage die als bijlage bij de jaarstukken is opgenomen. In Bijlage B - Bevindingen controle SiSa-bijlage 2025 is de voorgeschreven tabel met fouten en onzekerheden opgenomen.

Welke verbeteringen zien wij?

In lijn met onze kernboodschap zien wij de volgende verbeteringen:

- Verdere verbetering van onze samenwerking, waarbij wij in staat zijn om samen tijdig (potentiële) knelpunten te signaleren en hierop te anticiperen. De onderlinge communicatie is open en transparant over zowel onderwerpen die kwalitatief op orde zijn als de onderwerpen met aandachtspunten waarop wij de juiste focus te leggen.
- De voorspellende waarde van de begroting en de onderliggende structurele vraagstukken zijn bij het college goed onder de aandacht. Het college is hiertoe initiatieven gestart die de komende jaren een positief effect moeten hebben op het realistisch begroten met aandacht voor de uitvoeringskracht van uw organisatie. Het programma “Grip op investeringen” en “versterken financiële functie” zijn hier belangrijke voorbeelden van.
- Specifieke uitkeringen (SiSa): wij merken op dat het verantwoordings- en controleproces omtrent de SiSa-bijlage is verbeterd ten opzichte van vorig boekjaar. Op dossiers waar aanlevering niet tijdig plaatsvond uit de decentrale organisatie, is directer geëscaleerd om stukken juist en volledig te kunnen aanleveren voor controle. Wij zien dit als het resultaat van de investeringen die de organisatie het afgelopen jaar heeft gedaan in de coördinatie van het SiSa-controleproces.

Welke aandachtspunten zien wij?

In lijn met onze kernboodschap onderkennen wij de volgende belangrijke aandachtspunten:

- Wij signaleren discrepantie tussen de begroting en de realisatie als gevolg van structurele (project)vertragingen (mede als gevolg van het complexe ecosysteem waar gemeenten in acteren), wat de voorspelbaarheid en de sturende kracht van de begroting vermindert. De ingezette programma’s “Grip op investeringen” en “versterken financiële functie” zien wij als stappen in de goede richting maar wij blijven, net als in voorgaande rapportages, aandacht vragen voor het verder versterken van de centrale interne (financiële) controlefunctie, welke aan de hand van duidelijke rollen en verantwoordelijkheden de robuustheid van het budget- en kredietbeheersingsproces moet borgen.
- Specifieke uitkeringen (SiSa): Hoewel wij een verbetering constateren ten opzichte van vorig boekjaar, is een deel van de verantwoordingsdossiers niet tijdig, juist of volledig aangeleverd bij de medewerkers die centraal coördineren (en vervolgens bij ons). Tevens is tijdige escalatie bij door uw organisatie ontdekte fouten of bij onduidelijkheden hoe de SiSa-bijlage in te vullen een belangrijk aandachtspunt. Op basis hiervan kunnen dan eventuele vragen aan ons en/of het Ministerie tijdig worden gesteld. Daarnaast zien wij dat de aansluiting van de overlopende post, die behoort bij de SiSa-regelingen, een intensief en tijdrovend proces is voor de organisatie. Voor een groot aantal SiSa-regelingen is er sprake van een overlopende post, aangezien voorschotten in 2025 (of eerder) zijn ontvangen, terwijl de bestedingen nog niet volledig hebben plaatsgevonden. De door ons geconstateerde complexiteit ten aanzien van de overlopende post is hoofdzakelijk zichtbaar bij SiSa-regelingen die door meerdere organisatieonderdelen worden uitgevoerd. Het is cruciaal voor het verkrijgen van een juist en volledig overzicht van de nog te besteden rijksmiddelen dat de overlopende post op een juiste wijze wordt bepaald. Wij adviseren u dan ook om dit vroegtijdig inzichtelijk te maken en, waar mogelijk, per regeling in de financiële administratie een separate balansgrootboekrekening aan te maken waardoor er een duidelijke koppeling zichtbaar wordt tussen de SiSa-regeling en de corresponderende overlopende post.

© 2026. Deloitte Nederland.

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 12 May 2026

Belangrijkste bevindingen, conclusies en aanbevelingen

Financiële positie

- De reservepositie ultimo 2025 is toegenomen ten opzichte van 2024. De jaren 2022 tot en met 2024 is ingeteerd op het eigen vermogen. Ondanks de stijging van het eigen vermogen in 2025 adviseren wij u om alert te blijven dat de reservepositie ook in de toekomst toereikend blijft op basis van uw meerjarenbegroting.
- De beschikbare weerstandscapaciteit ultimo 2025 bedraagt € 88,4 miljoen (2024: € 89,3 miljoen). De weerstandscapaciteit is nagenoeg gelijk aan de door de gemeente Utrecht onderkende en aanwezige risico's van € 85,0 miljoen (2024: € 86,7 miljoen). Het weerstandsvermogen is toereikend om de risico's op te kunnen vangen en kwalificeert uw college als 'gezond'. Het is de verwachting dat u komende jaren inteert op uw reservepositie en daarmee op de beschikbare weerstandscapaciteit. Wij vragen hiervoor de aandacht.
- Uw jaarrekening toont wat betreft de baten en lasten een verschil tussen de begroting en realisatie, en kent dit jaar een rekeningresultaat 2025 ad € 55 miljoen (2024: € 33 miljoen). Ten opzichte van het begroot resultaat van nihil. Wij verwijzen naar de 'Toelichting baten en lasten' in de jaarrekening voor een nadere toelichting bij de verschillen tussen begroting en realisatie.

Realiteitsgehalte begroting

- U heeft als gemeenteraad de focus gelegd op het realiseren van de gestelde doelen. De realisatie hiervan is echter niet altijd in balans met de beschikbare capaciteit en mogelijkheden. In de jaarrekening 2025 is dit eveneens zichtbaar in de afwijkingen tussen begroting en realisatie.
- De analyse van de jaarstukken toont aan dat dit niet realiseren van budgetten wordt veroorzaakt door een samenloop van structurele factoren. De meest significante oorzaak voor de lagere lasten is de systematische vertraging van grote, kapitaalintensieve projecten. Budgetten 2025 zijn niet tot besteding gekomen omdat de uitvoering van de werkzaamheden is doorgeschoven naar volgende jaren. Dit is geen besparing, maar uitstel van uitgaven. Direct gekoppeld aan dit uitstel is het 'papieren' effect van grote Rijks- en EU-subsidies. Veel van de vertraagde projecten worden extern gefinancierd. Doordat de uitgaven niet worden gedaan, wordt de bijbehorende subsidie eveneens niet als bate geboekt, wat leidt tot een forse daling aan zowel de lasten- als de batenkant. Gescheiden van deze project gerelateerde verschuivingen, werd het uiteindelijke nettoresultaat daadwerkelijk beïnvloed door een aantal grote, eenmalige meevallers.
- Een van de meest fundamentele en terugkerende oorzaken voor het uitstellen van projecten is de beperkte beschikbaarheid van personele capaciteit. Dit blijkt een structurele uitdaging te zijn die op meerdere plekken de realisatiekracht van de organisatie onder druk zet. Daarnaast wordt de voortgang sterk beïnvloed door externe factoren en afhankelijkheden. De gemeente opereert in een complex ecosysteem en is voor de realisatie van haar ambities vaak afhankelijk van ketenpartners zoals netbeheerders, waar hoge werkdruk of technische problemen tot vertraging leiden. Daarnaast komen er vertragingen die voortvloeien uit de inherente complexiteit van publieke plannings- en besluitvormingsprocessen en de onderlinge afhankelijkheid die publieke projecten met elkaar hebben.
- De gesignaleerde structurele vertragingen leiden tot een discrepantie tussen de begroting en de realisatie, wat de voorspelbaarheid en de sturende kracht van de begroting vermindert. Om de betrouwbaarheid van de begroting als financieel plan te versterken, is uw organisatie de afgelopen jaren gestart met de programma's "Grip op investeringen" en "versterken financiële functie". Binnen deze programma's is onder andere aandacht voor het tijdig centraal signaleren van afwijkingen in de realisatie. Wij zien dit als stappen in de goede richting en blijven, net als in voorgaande rapportages, aandacht vragen voor het verder versterken van de centrale interne (financiële) controlefunctie. Van belang is deze aan de hand van duidelijke rollen en verantwoordelijkheden de robuustheid van het budget- en kredietbeheersingsproces borgt.

Kwaliteit verslaggeving

Bij de jaarrekeningcontrole hebben wij vastgesteld dat uw jaarstukken 2025 voldoen aan de vereisten uit het BBV. Wij hebben bij onze werkzaamheden de jaarstukken integraal doorgenomen en hebben daarbij – naast de verenigbaarheid van jaarverslag en jaarrekening – vanuit het belang en begrip van de gebruikers van de jaarstukken vooral gelet op de toegankelijkheid en begrijpelijkheid van de daarin opgenomen toelichtingen en analyses.

Tijdens de controle hebben wij het door het management toegepaste proces met betrekking tot belangrijke verslaggevingsvraagstukken geëvalueerd. Hierbij valt te denken aan het proces om tot schattingen te komen, zoals bij de grondexploitatie en de voorzieningen. Bij processen waarbij wij dat nodig achtten, hebben wij specialisten betrokken. Dit betrof de post Voorraden onderhanden werk (grondexploitatie).

© 2026. Deloitte Nederland.

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 12 May 2026

Belangrijkste bevindingen, conclusies en aanbevelingen

Interne beheersing

- Op basis van de interim-controle 2025 hebben wij tekortkomingen geïdentificeerd in de interne-beheersingsmaatregelen voor de financiële verslaggeving. Onze belangrijkste bevindingen zijn met u (gemeenteraad) gedeeld, en zijn besproken in de Adviescommissie Controle & Financiën middels onze definitieve boardletter 2025 van 14 november 2025. In het voorliggende accountantsverslag treft u onze bevindingen naar aanleiding van de jaarrekeningcontrole.

Sociaal domein

- In 2025 is de controle soepel verlopen. De verantwoorde bestedingen vanuit de zorgaanbieders zijn getrouw verantwoord.
- Jaarlijks wordt het definitieve vierkantbudget voor zorgaanbieders bepaald in het opvolgend boekjaar en vastgelegd in een ondertekende overeenkomst. Op basis hiervan bestaat onzekerheid over de omvang van financiële verplichtingen ten aanzien van deze aanbieders in de jaarrekening. Om deze onzekerheid te verminderen heeft uw gemeente gedurende 2024 een wijziging doorgevoerd in het proces rondom het aansturen en monitoren van gecontracteerde zorgaanbieders. Uw gemeente is overgestapt van kwartaal- naar tertaalgesprekken. Dit heeft bijgedragen aan verbetering in het monitoringsproces en dat de inschattingen van de afrekeningen in lijn liggen met de verwachte afrekening over boekjaar 2025.
- In 2025 zetten de landelijke kostenstijgingen in het zorgdomein (Wmo en Jeugd) door. Waar deze eerdere jaren vooral door volumegroei veroorzaakt werden, is nu vooral de toegenomen zorgzwaarte in de jeugdzorg bepalend: meer jeugdigen hebben intensievere, langere en duurdere trajecten, wat leidt tot hogere structurele lasten voor Utrecht.
- Complicerende factoren zijn stijgende tarieven door oplopende loonkosten en huisvestingslasten bij aanbieders en aanhoudende arbeidsmarktkrapte. Hierdoor ontstaan capaciteitsbeperkingen: de feitelijke besteding wordt niet langer uitsluitend door de zorgvraag maar ook door het leverbare aanbod bepaald, waardoor beschikbare middelen niet altijd direct tot gewenste zorg leiden. Gemeenten hebben hierop slechts beperkt invloed.
- Uw gemeente monitort kosten, volumes en trajectduur met dashboards en tertaalgesprekken met aanbieders om vroegtijdig te signaleren en bij te sturen. Gezien de situatie kiest de gemeente voor twee sporen: (1) versterken van operationele sturing—meer monitoring en preventie van overschrijdingen/onrechtmatigheden; (2) beleidsmatige, structurele oplossingen—investeren in preventie en sociale basis, vereenvoudigen van toegang en gegevensgestuurd werken aan doorlooptijdreductie.
- Ter ondersteuning van die doelstellingen is gepland om vanaf 2027 de Wmo-zorg bij één aanbieder in te kopen, met als doel snellere, samenhangende toegang en effectievere inzet van schaarse middelen.

Grondexploitatie

- Voor de grondexploitatie hebben wij het proces, de dossiervorming en de onderbouwingen beoordeeld waarop het management de geactualiseerde schattingen heeft gebaseerd. Wij hebben onder andere een analyse gemaakt van de realisatie in en de geactualiseerde schattingen ultimo 2025 versus de schattingen in de jaarrekening 2024 (‘backtesting’). Ook hebben wij de door de gemeente toegepaste parameters voor onder andere de toerekening van kosten- en opbrengstenstijgingen gecontroleerd, waarbij wij door ons ingeschakelde specialisten betrokken hebben bij het beoordelen ervan.
- Tevens hebben wij detailwerkzaamheden verricht op belangrijke schattingsonderdelen in de voor de accountantscontrole relevante grondexploitatie-begrotingen, waarbij aandacht besteed is aan de aannemelijkheid van de gedane veronderstellingen en aan de juiste toepassing van het BBV hierin. Wij hebben als onderdeel van deze werkzaamheden specialisten ingeschakeld voor het beoordelen van de toepassing van de juiste methodiek, de aannames, de berekeningen en de consistente toepassing van de betrokken modellen betreffende de grondexploitaties Leidsche Rijn A2-Zone Leidsche Rijn uitvoeringsprogramma, Merwede OPG en Busstalling, Beurskwartier en Lombokplein.
- Op grond van de door ons verrichtte werkzaamheden concluderen wij dat de uitgangspunten die in de grondexploitaties, en dus in de jaarrekening 2025, zijn verwerkt, door ons zijn getoetst als aannemelijk kunnen worden aangemerkt. Uitzondering hierop zijn echter elementen bij een tweetal grondexploitaties:
  - beurskwartier: enkele kostenstelposten, ter grootte van 6,5 miljoen, in de kostenramingen van de grondexploitatie Beurskwartier kunnen door ons op dit moment onvoldoende getoetst worden. Dit is eveneens door u beschreven in de toelichting op de balans in de jaarrekening 2025. Daarnaast zijn er een aantal risicocorrecties, ter grootte van 3,7 miljoen in de opbrengstraming. Dit betreffen risico’s die door ons als plausibel worden aangemerkt. Deze risicocorrecties moeten naar onze mening worden opgenomen en gekwantificeerd in de paragraaf risicobeheersing en weerstandsvermogen grondexploitaties.

© 2026. Deloitte Nederland.

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 12 May 2026

Belangrijkste bevindingen, conclusies en aanbevelingen

Grondexploitatie	• Leidsche Rijn A2-zone: Bij onze controle hebben wij voor een van de opgenomen bovenwijkse voorzieningen (Fietsbrug Papendorp) vastgesteld dat de toerekening aan andere kredieten c.q. projecten onvoldoende (vooraf) onderbouwd is. Doordat de kostenraming voor de aan de raad gecommuniceerde voorkeursvariant hoger uitvalt dan waar in het financieel kader voor dit project rekening is gehouden, is op dit moment voor een bedrag van circa € 0,97 miljoen niet toegerekend aan het project (of een van de overige projecten die profijt hebben van deze bovenwijkse voorziening). Over de variantenstudie en de voorkeursvariant is de gemeenteraad in 2023 geïnformeerd middels een raadsinformatiebrief. In deze brief is tevens toegezegd om met een concreet voorstel richting gemeenteraad te gaan voor een keuze voor de uiteindelijke variant (inclusief een definitieve raming van de investeringskosten, dekking en kredietaanvraag) van deze bovenwijkse voorziening. Omdat in de verantwoording van de grondexploitaties, op basis van de notitie grondbeleid van de commissie BBV, uitgegaan moet worden van de projectkaders die per balansdatum gelden, hebben wij het bedrag van € 0,97 miljoen meegenomen als ongecorrigeerd controleverschil. • De belangrijke thema's in 2025 voor de waardering van de grondexploitaties, zoals de herstructurering van de grondexploitatie Leidsche Rijn en de impact hiervan op het verwachte resultaat van de grondexploitaties, hebben wij nader uitgewerkt in het onderdeel "Voorraad onderhanden werk (grondexploitatie)".
IT-omgeving	• Wij hebben testwerkzaamheden uitgevoerd op de Algemene IT controles (kritische rechten, hoge rechten accounts, generieke accounts, relevante instellingen ten aanzien van de beveiliging) in SAP S/4Hana als onderdeel van de jaarrekeningcontrole 2025. De bestaande tekortkomingen in de IT-omgeving leiden ertoe dat de gemeente en wij niet zonder meer kunnen steunen op de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Wij constateren dat het college deze bevindingen heeft onderkend en een actieve en strategische aanpak hanteert om verbetering te realiseren. • De technische datamigratie naar het nieuwe SAP S/4Hana-systeem is succesvol verlopen. De operationele functionaliteiten en de aantoonbare werking van interne controles binnen het systeem vereisen nog aandacht. • Daarnaast is de gemeente op dit moment nog onvoldoende voorbereid op de naderende NIS2-wetgeving, wat een urgent risico vormt. Het is van belang dat het opgestarte verbeterprogramma zorgvuldig wordt bewaakt om op termijn tot een beheerste, aantoonbaar veilige en toekomstbestendige IT-omgeving te komen.
Overig	• Zie de bijlagen A bij dit accountantsverslag waaruit blijkt welke (niet)-gecorrigeerde bevindingen, onzekerheden en tekortkomingen in de toelichtingen wij hebben geconstateerd. • In bijlage C is onze volledige onafhankelijkheidsbevestiging te vinden.
Frauderisicoanalyse	Via onderzoeken en audits besteedt uw gemeente aandacht aan de onderwerpen 'fraude' en 'integriteit'. In de paragraaf bedrijfsvoering is als onderdeel van 'weerbare organisatie' een overzicht opgenomen van integriteitsmeldingen en acties. U merkt het onderwerp 'fraude' aan als belangrijk thema in uw jaarplan Concernaudit (2025-2026 en 2026-2027). Op basis van de benodigde competenties en capaciteiten is het eigenaarschap van de frauderisicoanalyse belegd bij Concernaudit. Aan onze aanbevelingen uit de managementletters over de afgelopen jaren heeft u in uw jaarplan uitgebreid aandacht besteed. Wij constateren dat u zichtbaar een kwaliteitsimpuls heeft gegeven aan uw (proces van) frauderisicoanalyse en de verdere inbedding hiervan in de organisatie. U heeft hierbij expliciet rekening gehouden met onze adviespunten uit voorgaande jaren. Concernaudit betrekt ons proactief bij actuele ontwikkelingen, onderzoeken, jaarplan en –verslag. Jaarlijks onderkennen wij dat de kwaliteit van werkzaamheden en rapportages verder toeneemt en dat Concernaudit verder professionaliseert. Concernaudit is sinds januari 2026 IIA-gecertificeerd. Hiermee is Utrecht de eerste gemeente in Nederland die aantoonbaar voldoet aan de nieuwe auditstandaarden (GIAS - Global Internal Audit Standards). De certificering toont aan dat de interne auditfunctie werkt volgens internationale beroepsnormen van het Instituut van Internal Auditors (IIA). De conclusie van het IIA is dat Concernaudit onafhankelijke en objectieve audit- en adviesdiensten levert om de organisatie te verbeteren en risico's te beheersen.

© 2026. Deloitte Nederland.

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 12 May 2026

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 12 May 2026

Bevindingen jaarrekening

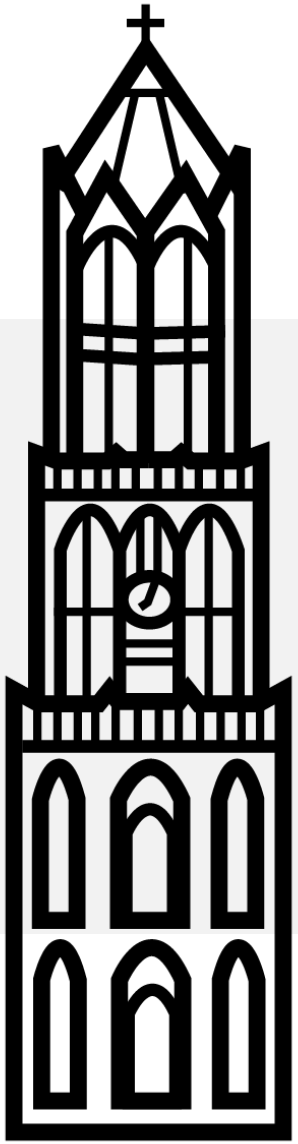

Accountantsverslag 2025/260552D544/CP/13

© 2026. Deloitte Nederland.

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 12 May 2026

De financiële positie van de gemeente

De vermogenspositie van uw gemeente is toegenomen

Het BBV, de verslaggevingsregels voor gemeenten, maakt een duidelijk onderscheid tussen resultaatbepaling en resultaatbestemming. Alle baten en lasten dienen via het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening te lopen. Er mogen geen baten of lasten rechtstreeks in het eigen vermogen worden gemuteerd. De mutaties in het eigen vermogen vinden plaats door middel van de resultaatbestemming.

Het gerealiseerd totaalsaldo van baten en lasten over het boekjaar 2025 bedraagt € 52 miljoen voordelig. Per saldo is tussentijds € 3 miljoen uit de reserves onttrokken, zodat het uiteindelijk gerealiseerde resultaat over 2025 circa € 55 miljoen positief bedraagt. Dit resultaat is afzonderlijk vermeld onder het eigen vermogen in de balans.

In het overzicht hiernaast hebben wij de ontwikkeling van het eigen vermogen opgenomen. De omvang van het eigen vermogen bedraagt ultimo 2025 circa 26% van het balanstotaal (ultimo 2024: 25% van het balanstotaal) en is daarmee toegenomen ten opzichte van 2024.

De jaren 2022 tot en met 2024 is ingeteerd op het eigen vermogen. Ondanks de stijging van het eigen vermogen in 2025 adviseren wij u om alert te blijven dat de reservepositie ook in de toekomst toereikend blijft op basis van uw meerjarenbegroting. U spaart immers voor toekomstige uitgaven.

Saldo baten en lasten

Het feitelijke saldo van baten en lasten in een jaar is weergegeven als het gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten. Daarnaast kent de gemeente het gerealiseerde resultaat. Dit is het gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten plus of min de tussentijdse resultaatbestemming. Deze tussentijdse resultaatbestemming bestaat uit de onttrekkingen aan en stortingen in reserves gedurende het boekjaar. Deze mutaties in reserves vinden plaats op basis van door de gemeenteraad genomen besluiten. Het gerealiseerde resultaat is dus mede het gevolg van de eerdere politieke besluitvorming.

Wat het voorgaande concreet betekent voor uw gemeente hebben wij in het overzicht hiernaast weergegeven.

Eigen vermogen (x € 1 miljoen)	2025	2024	2023	2022	2021
Eigen vermogen per 1 januari	624	759	831	852	822
Tussentijdse resultaatbestemming	-/-3	168	-/- 54	-/- 56	-/- 25
Gerealiseerd resultaat	55	33	-/- 17	35	55
Gerealiseerd totaalsaldo baten en lasten	**52**	-/-135	-/-72	-/- 21	30
Eigen vermogen per 31 december	676	624	759	831	852

Exploitatieresultaat (x € 1 miljoen)	
Totale baten	2.140
Totale lasten	-/- 2.088
Gerealiseerd totaalsaldo baten en lasten	52
Af: stortingen in reserves	-/- 223
Bij: onttrekkingen aan reserves	226
Saldo mutaties reserves	3
Gerealiseerd resultaat	55

© 2026. Deloitte Nederland.

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 12 May 2026

De financiële positie van de gemeente

Het overzicht van baten en lasten over het boekjaar 2025 laat een voordelig gerealiseerd totaalsaldo van baten en lasten van € 52 miljoen zien, ten opzichte van een begroot nadelig saldo van € 36 miljoen (begroting na wijziging).

De jaarrekening 2025 sluit – na verwerking van de mutaties in reserves – met een voordelig gerealiseerd resultaat van circa € 55 miljoen.

In de programmaverantwoording geeft het college per programma op hoofdlijnen een verklaring voor de gerealiseerde afwijkingen ten opzichte van de begroting na wijziging. In de rechtmatigheidsverantwoording heeft het college een overzicht opgenomen van overschrijdingen van de lasten op programmaniveau. Daarbij heeft het college onderscheid gemaakt tussen overschrijdingen die zij aanmerkt als acceptabel en niet acceptabel. In de paragraaf bedrijfsvoering geeft het college een nadere toelichting op de niet acceptabele begrotingsafwijkingen boven de vastgestelde rapportagegrens van € 500.000.

Totaalsaldo van baten en lasten (in € 1 miljoen)

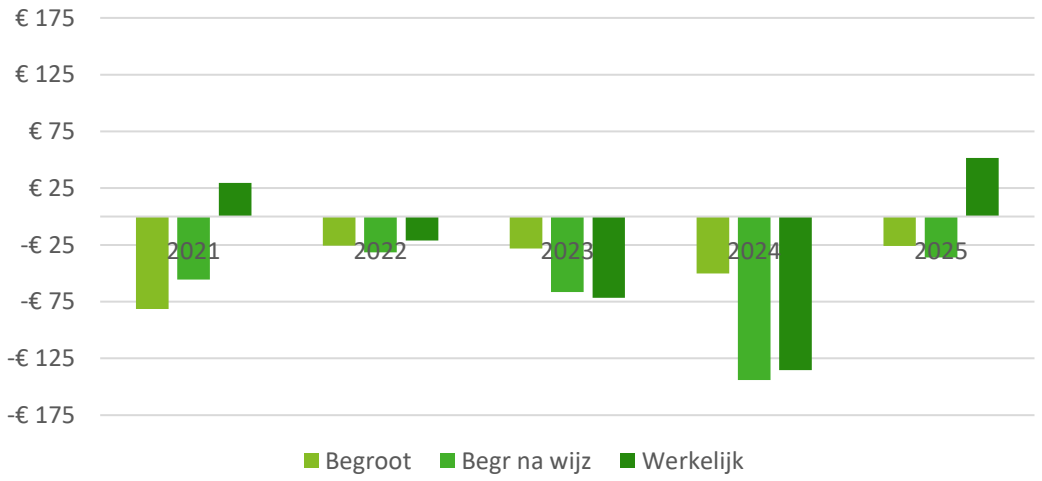

Gerealiseerd totaalsaldo baten en lasten (x € 1 miljoen)

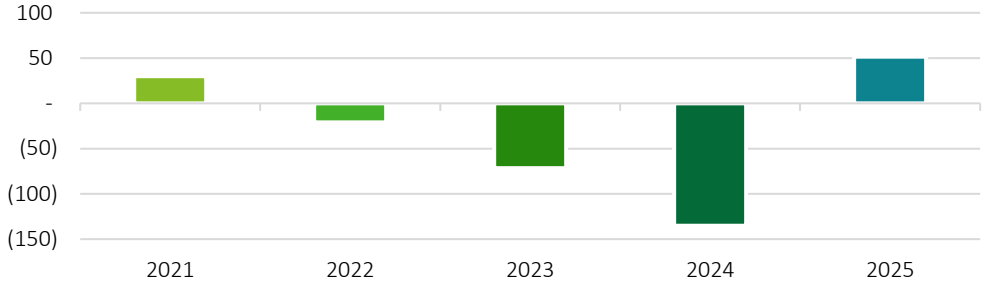

Mutaties in reserves (x € 1 miljoen)

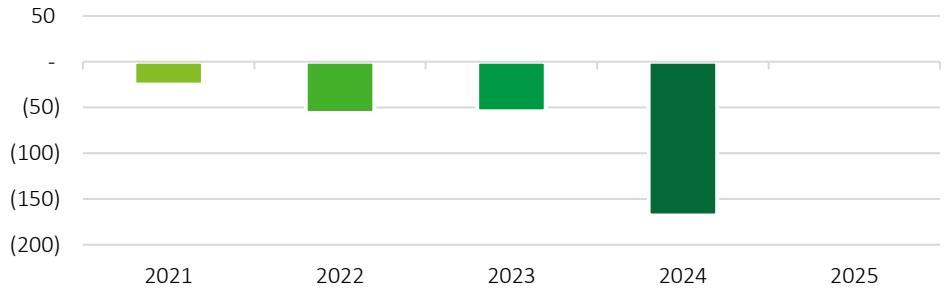

Gerealiseerd resultaat (x € 1 miljoen)

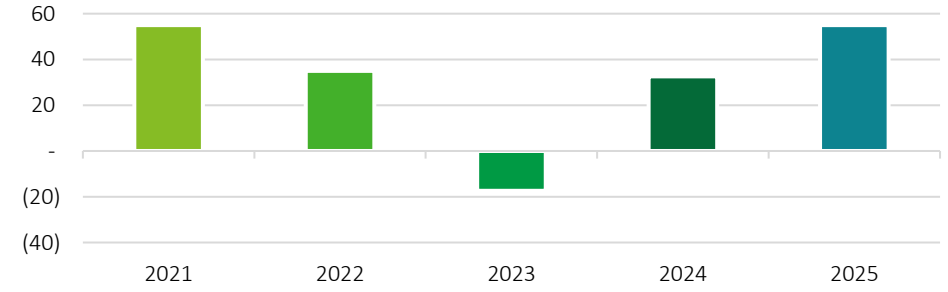

© 2026. Deloitte Nederland.

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 12 May 2026

De financiële positie van de gemeente

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Als sprake is van een forse schuld en veel eigen vermogen (totaal van algemene en bestemmingsreserves), hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn voor de financiële positie. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente.

Uw solvabiliteit bedraagt, op basis van de jaarstukken 2025, 25,6% en classificeert hiermee op basis van de normen van de VNG als 'Neutraal'. Op basis van uw meerjarenbegroting daalt deze de komende jaren.

Grondexploitatiequote

De grondexploitatiequote geeft aan hoe groot de grondpositie (waarde van de grond) is ten opzichte van de totale baten van de gemeente. In de regel geldt: hoe hoger de grondexploitatiequote, hoe groter het risico dat de gemeente loopt.

Netto schuldquote

Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de 'druk' van de rentelasten en aflossingen op de exploitatie. Uw netto schuldquote op basis van de jaarstukken 2025 van 73% classificeert op basis van de normen van de VNG als 'minst risicovol', maar op basis van uw meerjarenbegroting stijgt deze de komende jaren.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van de financiële positie is ook van belang te kijken naar de structurele baten en lasten. Structurele baten zijn bijvoorbeeld de algemene uitkering uit het gemeentefonds en de opbrengsten uit de onroerende zaakbelasting. Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van leningen) te dekken.

Deze geldt voor 2025 als 'minst risicovol' op basis van de normen van de VNG, al neemt deze de komende jaren echter af.

Kengetallen voor gemeente Utrecht (begroot en werkelijk over de periode 2020-2025)

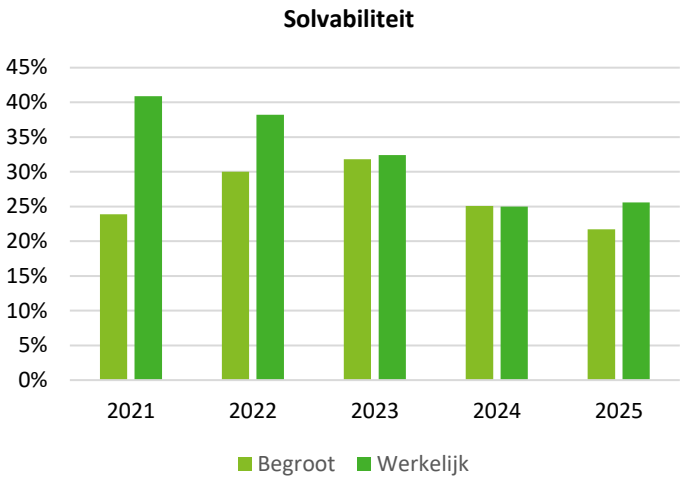

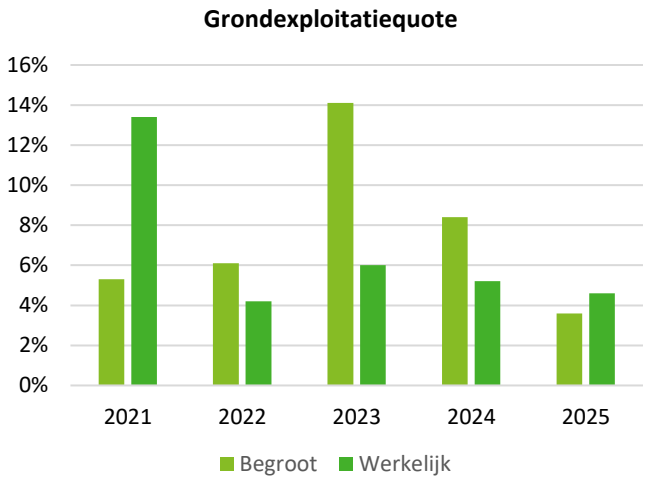

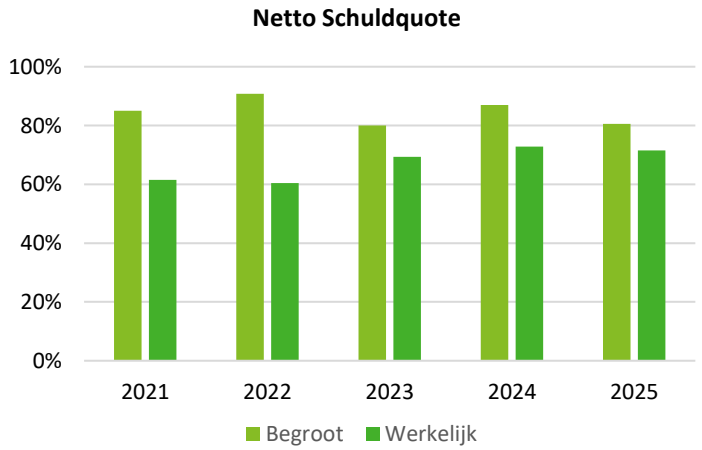

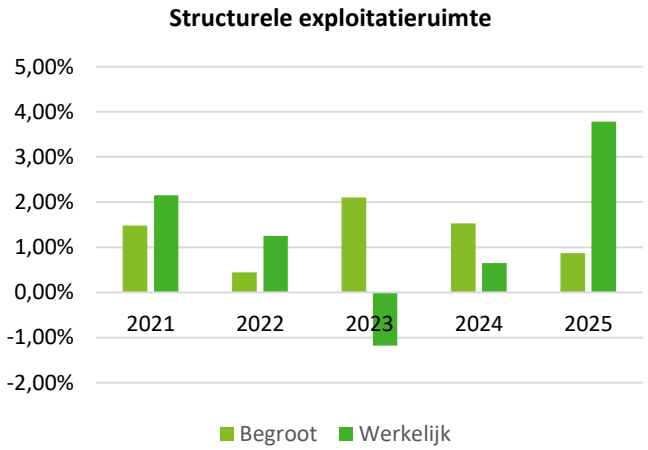

© 2026. Deloitte Nederland.

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 12 May 2026

De financiële positie van de gemeente

Voorspellende waarde van uw begroting

De begroting is voor uw gemeente een belangrijk sturingsinstrument. Het is een kaderstellend document waarmee de gemeenteraad financiële en beleidsmatige kaders vaststelt waarbinnen het college haar beleid en doelen kan realiseren.

U heeft als gemeenteraad de focus gelegd op het realiseren van de gestelde doelen. De realisatie hiervan is echter niet altijd in balans met de beschikbare capaciteit en mogelijkheden. In de jaarrekening 2025 is dit eveneens zichtbaar in de afwijkingen tussen begroting en realisatie.

De discrepantie tussen de begrote en gerealiseerde totalen zijn geen gevolg van willekeurige budgetafwijkingen, maar kunnen worden verklaard aan de hand van enkele structurele, overkoepelende patronen.

De meest significante oorzaak voor de lagere lasten is de systematische vertraging van grote, kapitaalintensieve projecten. Budgetten 2025, zijn niet tot besteding gekomen, omdat de uitvoering van de werkzaamheden is doorgeschoven naar volgende jaren. Dit is geen besparing, maar uitstel van uitgaven. Dit patroon is met name zichtbaar bij de grondexploitaties (programma Ontwikkelen en wonen voor iedereen), waar de gemeente zelf een verschuiving van € 14,9 miljoen meldt door een aangepaste fasering van civieltechnische- en plankosten alsmede circa 17,7 miljoen lagere baten als gevolg van uitgestelde gronduitgiften. Daarnaast is dit zichtbaar bij de groenprojecten (programma Aantrekkelijke, groene leefomgeving & erfgoed) waar eveneens (in oorzaak) vergelijkbare verschuivingen plaatsvinden.

Direct gekoppeld aan dit uitstel is het *'papieren' effect van grote Rijks- en EU-subsidies*. Veel van de vertraagde projecten worden extern gefinancierd. Doordat de uitgaven niet worden gedaan, wordt de bijbehorende subsidie eveneens niet als bate geboekt, wat leidt tot een forse daling aan zowel de lasten- als de batenkant.

Saldo baten en lasten | Begroting vs realisatie (x € 1 miljoen)

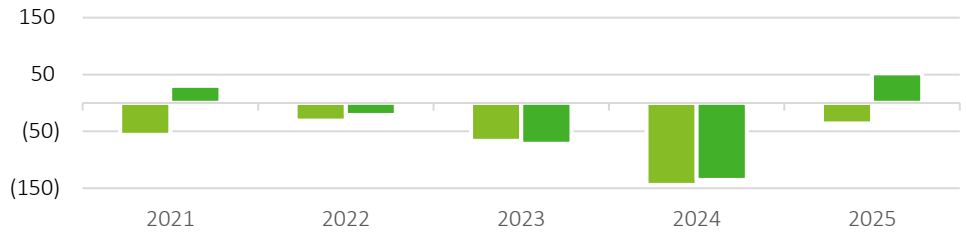

Baten | Begroting vs realisatie (excl. mutaties reserves) (x € 1 miljoen)

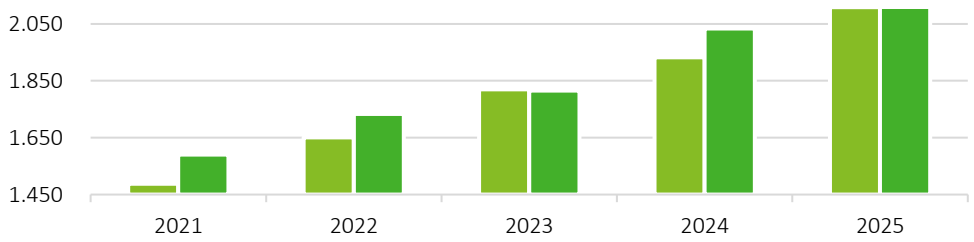

Lasten | Begroting vs realisatie (excl. mutaties reserves) (x € 1 miljoen)

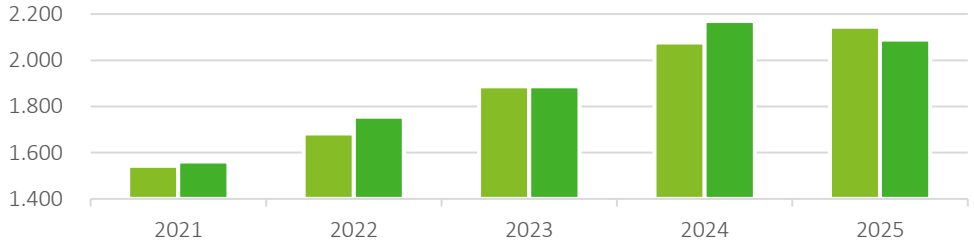

© 2026. Deloitte Nederland.

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 12 May 2026

Gescheiden van deze project gerelateerde verschuivingen, werd het uiteindelijke nettoresultaat daadwerkelijk beïnvloed door een aantal grote, eenmalige meevallers. De positieve uitkomst werd voornamelijk gedreven door incidentele baten: een hogere uitkering uit het Gemeentefonds (+ € 15,5 miljoen) en meer ontvangsten in het kader van de OZB (+ € 12,4 miljoen). Deze voordelen worden echter gedempt door tekorten en kwetsbaarheden in het Sociaal Domein, die een meer structureel karakter lijken te hebben (toenemende vraag, wachttijden, capaciteitsproblematiek).

Ten slotte wordt een deel van de verschillen in de totaaltellingen verklaard door boekhoudkundige en technische correcties, zoals de herverdeling van lagere rentelasten (€ 3,8 miljoen), die de cijfers tussen de programma's verschuiven zonder het eindresultaat wezenlijk te veranderen.

Nadere duiding van de oorzaken van projectvertragingen

Een van de meest fundamentele en terugkerende oorzaken voor uitstel van projecten is de beperkte beschikbaarheid van personele capaciteit. Dit blijkt een structurele uitdaging te zijn die op meerdere plekken de realisatiekracht van de organisatie onder druk zet. De jaarstukken illustreren dit met concrete voorbeelden, zoals het niet tijdig kunnen invullen van cruciale vacatures, waardoor de uitwerking van beleid stagneert. Deze krapte is niet alleen een kwantitatieve kwestie, maar ook een kwalitatieve, waarbij een tekort aan specifieke expertise de voortgang van gespecialiseerde projecten belemmert. De gemeente erkent dat de capaciteit een fundamentele factor is die dwingt tot prioritering en die direct bijdraagt aan het niet realiseren van begrote uitgaven.

Daarnaast wordt de voortgang sterk beïnvloed door externe factoren en afhankelijkheden. De gemeente opereert in een complex ecosysteem en is voor de realisatie van haar ambities vaak afhankelijk van ketenpartners zoals netbeheerders, waar hoge werkdruk of technische problemen tot vertraging leiden. Ook het wachten op nationale wetgeving of op de toekenning van Rijksfinanciering wordt genoemd als een remmende factor.

Een derde oorzaak voor vertragingen vloeit voort uit de inherente complexiteit van publieke plannings- en besluitvormingsprocessen. Grote ruimtelijke ontwikkelingen vergen zorgvuldige voorbereidende studies, gedetailleerde ontwerpfases en soms aanpassingen gedurende het traject. Bovendien leiden maatschappelijke en juridische trajecten, zoals uitgebreide participatieprocessen met bewoners en het doorlopen van bezwaar- en beroepsprocedures, onvermijdelijk tot een langere doorlooptijd dan ideaal gepland.

Tot slot wordt de planning verstoord door een *sterke onderlinge afhankelijkheid van projecten*. De jaarstukken tonen aan dat het werk vaak in een keten is georganiseerd, waarbij het ene project pas kan starten na de afronding van een ander. Zo moet de aanleg van groen wachten op de afronding van infrastructurele werkzaamheden, en is de realisatie van een bouwproject afhankelijk van de fasering van een bredere gebiedsontwikkeling. Deze domino-effecten zorgen ervoor dat een vertraging in één onderdeel van de keten direct gevolgen heeft voor de planning van diverse andere projecten.

De impact op het begrotingsproces

De gesignaleerde structurele vertragingen leiden tot een discrepantie tussen de begroting en de realisatie, wat de voorspelbaarheid en de sturende kracht van de begroting vermindert. Om de betrouwbaarheid van de begroting als financieel plan te versterken, is uw organisatie de afgelopen jaren gestart met de programma’s “Grip op investeringen en “versterken financiële functie”. Binnen deze programma’s is onder andere aandacht voor het tijdig centraal signaleren van afwijkingen in de realisatie. Door de wisselwerking in de informatievoorziening van decentraal naar centraal (om centraal te kunnen monitoren en tijdig beslissingen te nemen) verder te versterken. Wij zien dit als stappen in de goede richting en blijven, net als in voorgaande rapportages, aandacht vragen voor het verder versterken van de centrale interne (financiële) controlefunctie, welke aan de hand van duidelijke rollen en verantwoordelijkheden de robuustheid van het budget- en kredietbeheersingsproces moet borgen.

© 2026. Deloitte Nederland.

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 12 May 2026

De financiële positie van de gemeente

Het weerstandsvermogen ligt in lijn met vorig boekjaar

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit op basis van de door de gemeente geschatte risico's. Beiden zijn gemuteerd in 2025; de ratio weerstandsvermogen ligt in lijn met vorig boekjaar.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De door uw gemeente berekende beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt € 88,4 miljoen (2024: € 89,3 miljoen). De beschikbare weerstandscapaciteit is afgenomen ten opzichte van voorgaand jaar.

Benodigde weerstandscapaciteit

De inventarisatie van risico's – die in de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' van het jaarverslag is opgenomen – geeft een indicatie van de financiële omvang van de belangrijkste (specifieke) risico's, inclusief een schatting van de kans dat het geïdentificeerde risico zich voordoet, om daarmee de benodigde weerstandscapaciteit te kunnen bepalen. Daarbij geeft het college een doorlopend inzicht in de grootste risico's (qua financiële impact en kans) voor uw gemeente, en is vermeld welke risico's zijn vervallen en/of nieuw zijn geïdentificeerd. Ook is een inhoudelijke toelichting gegeven op nieuw gedefinieerde en gewijzigde risico's in de top van de belangrijkste risico's.

Uw gemeente heeft op basis van deze risico-inventarisatie berekend wat de benodigde weerstandscapaciteit is. Het berekende bedrag voor specifieke risico's bedraagt € 85,0 miljoen (2024: € 86,7 miljoen). Ten opzichte van 2024 is hiermee sprake van een afname.

Uw weerstandscapaciteit van € 88,4 miljoen is nagenoeg gelijk aan de berekende risico's van € 85,0 miljoen. Dit heeft het college inhoudelijk nader toegelicht in de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' van het jaarverslag.

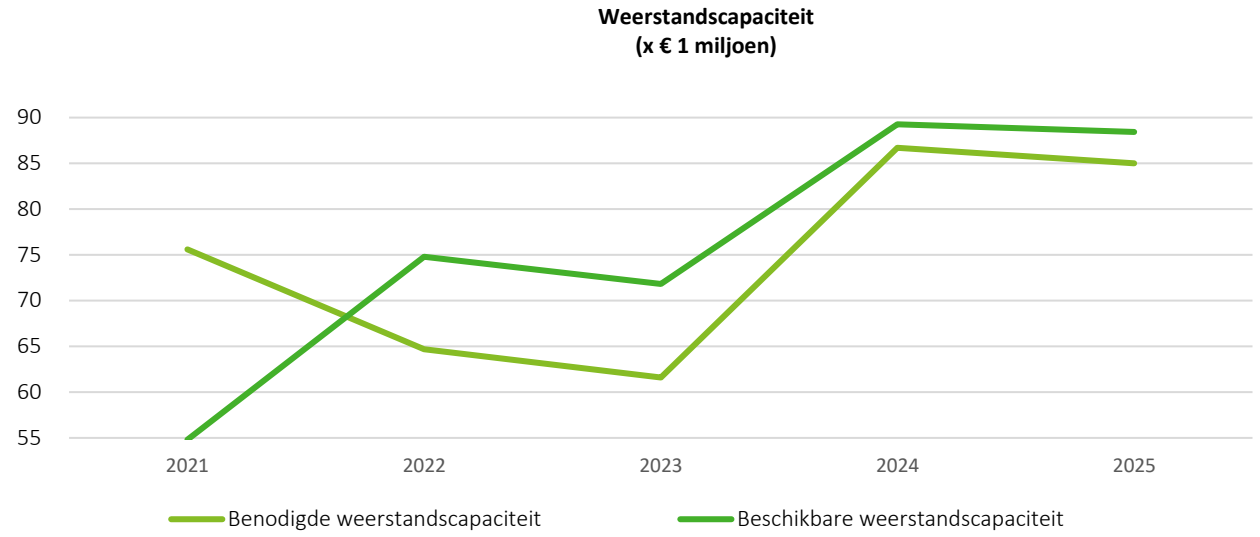

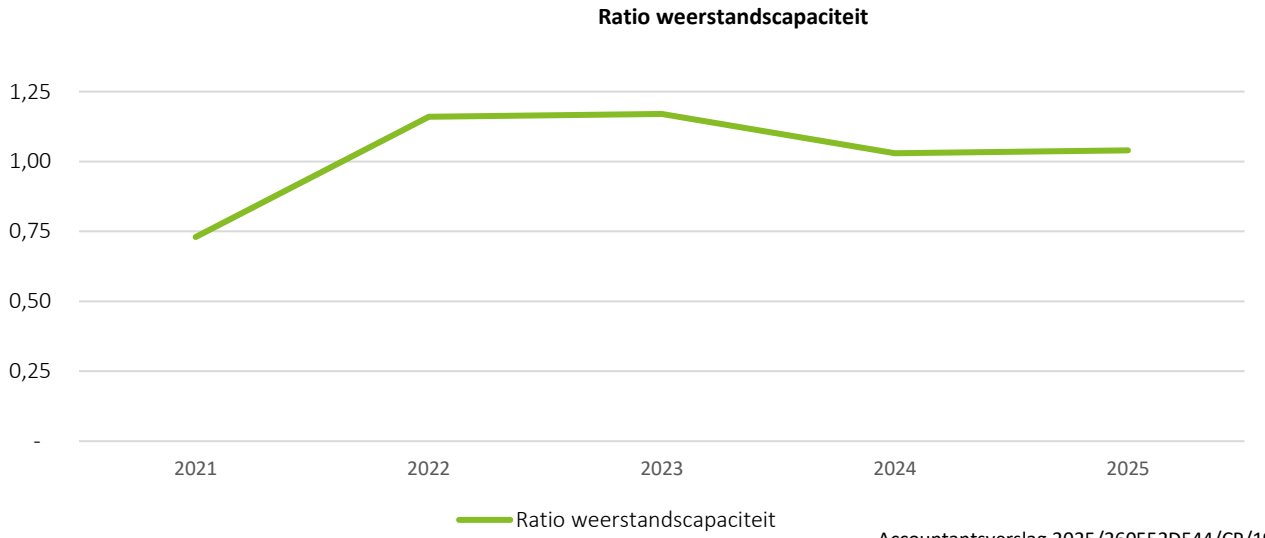

© 2026. Deloitte Nederland.

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 12 May 2026

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 12 May 2026

Rechtmatigheidsverantwoording

Vanaf 2023 nemen gemeenten de rechtmatigheidsverantwoording op in de jaarrekening. Aan de hand hiervan legt het college verantwoording af over het rechtmatig handelen (o.b.v. het normenkader) in het boekjaar.

Verantwoordings- en rapportagegrens

De gemeenteraad heeft de verantwoordings- en rapporteringsgrens vastgesteld. De verantwoordingsgrens heeft het college gehanteerd bij het opmaken van de rechtmatigheidsverantwoording en de uiteindelijke conclusie daaromtrent. Fouten en onduidelijkheden die de verantwoordingsgrens niet overschrijden, zorgen voor een positieve uiting van het college waaruit blijkt dat de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. De rapporteringsgrens bepaalt de diepgang van de toelichting van het college in de paragraaf bedrijfsvoering.

Uit de in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording blijkt dat de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde verantwoordingsgrens. Het totaal van onrechtmatigheden bedraagt € 29,5 miljoen, Onderdeel hiervan betreffen overschrijding van lasten (op programmaniveau) en investeringskredieten voor een bedrag van € 2,6 miljoen. Uw college merkt hiervan € 1,5 miljoen als acceptabel aan.

Normenkader

Het college heeft het van toepassing zijnde normenkader in kaart gebracht. Dit normenkader is door de gemeenteraad vastgesteld in haar vergadering d.d. 18 december 2025. Wij hebben vastgesteld dat dit normenkader leidend is geweest voor het college om te komen tot de rechtmatigheidsverantwoording en de toelichtingen in de paragraaf bedrijfsvoering. Onderstaand gaan wij verder in op de verschillende onderdelen van de rechtmatigheidsverantwoording.

Begrotingscriterium

Bij de rechtmatigheidsverantwoording vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. Financiële beheershandelingen, die ten grondslag liggen aan de baten, lasten en balansmutaties, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en de hiermee samenhangende programma's (begrotingscriterium). Uitgangspunt hiervoor is het niveau waarop de raad de budgetten in de begroting en bij investeringen geautoriseerd heeft. In de begroting zijn de bedragen voor de lasten en baten vermeld die door de raad zijn vastgesteld. Dit houdt in dat de financiële beheershandelingen dienen te passen binnen de begroting.

Wij hebben vastgesteld dat het college specifieke werkzaamheden heeft uitgevoerd ten aanzien van het begrotingscriterium, zijnde controle op programmaoverschrijdingen en controle op kredietoverschrijdingen.

De gemeenteraad en het college hebben afspraken gemaakt in welke situatie lastenoverschrijdingen onrechtmatig maar acceptabel zijn (lastenoverschrijdingen zijn en blijven onrechtmatig, maar zijn onder voorwaarden acceptabel, wat betekent dat het college deze niet hoeft toe te lichten in de paragraaf bedrijfsvoering). Hieruit blijkt het volgende:

Kredietoverschrijdingen

€ 1,0 miljoen welke volledig als niet acceptabel is aangemerkt.

Begrotingsrechtmatigheid

€ 1,6 miljoen welke volledig als acceptabel is aangemerkt.

Voorwaardencriterium

Het voorwaardencriterium heeft betrekking op de eisen die worden gesteld aan de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De eisen c.q. voorwaarden zijn afkomstig uit de relevante wet- en regelgeving zoals opgenomen in het normenkader, en hebben betrekking op aspecten als doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur.

Gemeenten stellen via de financiële verordening en/of onderliggende nota's kaders vast die van invloed zijn op verslaggeving. Het gaat hier om de invulling van de ruimte die het BBV geeft voor eigen gemeentelijke kaders.

Denk hierbij aan grenzen voor het activeren van investeringen, afschrijvingstermijnen, omgang met reserves en voorzieningen en dergelijke. Deze vallen onder het getrouwe beeld en vallen per definitie onder de reikwijdte van de reguliere accountantscontrole. Ook voorwaarden die direct van invloed zijn op de verslaggeving c.q. het getrouwe beeld van de jaarrekening worden niet opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording. Hierbij kan worden gedacht aan het niet naleven van voorwaarden met betrekking tot recht, hoogte, duur, termijnen, normbedragen, doelgroep en grondslag bij bijvoorbeeld bijstandsverlening, maatschappelijke ondersteuning, inkomensoverdrachten en het opleggen van belastingen dat tot gevolg heeft dat de bijhorende lasten of opbrengsten onjuist of onvolledig zijn. Het niet naleven van deze voorwaarden heeft direct invloed op het getrouwe beeld van deze posten in de jaarrekening.

Aanbestedingen

Uw gemeente voert in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording en specifiek de controle op de naleving van de Europese aanbestedingsregels jaarlijks een uitgebreide 'spendanalyse' uit, die in samenspraak met ons tot stand komt.

Wij constateren dit jaar een stijging in de omvang van onrechtmatigheden als gevolg van het niet naleven van de Europese aanbestedingsregels. Uit de controle blijkt een fout van € 23,0 miljoen, terwijl over 2024 nog sprake was van een fout van € 6,8 miljoen. De toename is veroorzaakt door aanvullende diepgaandere controletechnieken door uw afdeling Concernaudit alsmede vanuit meldingen door de verschillende organisatieonderdelen over onrechtmatigheden bij de inkopen. Hierdoor kon Concernaudit gerichter te werk gaan in het selecteren van "risicovolle" dossiers. De toename van de intern gemelde onrechtmatigheden is mede het gevolg van toegenomen aandacht voor en naleving van de Europese aanbestedingswetgeving binnen de gehele gemeente. Dit heeft een positieve impact op de bewustwording binnen de organisatie. In uw paragraaf bedrijfsvoering heeft uw college de rechtmatigheidsfouten toegelicht en maatregelen beschreven ter voorkoming van soortgelijke bevindingen in de toekomst. Doorlopende bestellingen binnen enkele contracten blijven gedurende de contractperiode tot onrechtmatigheden leiden.

© 2026. Deloitte Nederland.

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 12 May 2026

Rechtmatigheidsverantwoording

Uw gemeente heeft in de afgelopen jaren diverse maatregelen getroffen om de naleving van de interne en Europese aanbestedingsregels beter te borgen. In de praktijk kan echter, als gevolg van de complexe materie en de hoeveelheid bij dit proces betrokken personen, gemakkelijk een verkeerde aanbestedingsprocedure worden gekozen.

Als gevolg van geconstateerde fouten en ontwikkeling van preventieve maatregelen blijft de repressieve controle door de afdeling Concernaudit van belang. Daarbij moet worden nagegaan of een opdracht niet via een verkeerde procedure ‘in de markt’ is gezet.

Wij constateren dat de Europese aanbestedingsafwijkingen veelal voortkomen uit het overschrijden van de contracttermijn en/of doelwaarde. Ons adviespunt blijft daarmee van kracht. Wij adviseren u om maatregelen te implementeren ten aanzien van de primaire registratie van de contracten en de looptijden, waaronder verlengingsopties, zodat tijdig kan worden gesignaleerd dat opdrachten opnieuw moeten worden aanbesteed. Ook vragen wij uw aandacht voor een toereikende inschatting van de opdrachtraming bij inkoop en aanbesteding.

Subsidieverstrekkingen

In een geval heeft uw organisatie de verstrekking van een subsidie ad € 4.0 miljoen aangemerkt als een formele onrechtmatigheid. De onrechtmatigheid is gebaseerd op een voorschrift (vanuit de algemene subsidieverordening) dat regelt voor welke activiteiten een subsidie kan worden verstrekt en hoe dit onderbouwd dient te worden. De organisatie neemt maatregelen om dergelijke onrechtmatigheden in de toekomst te voorkomen. Deze voorgenomen maatregelen zijn beschreven in de paragraaf bedrijfsvoering.

© 2026. Deloitte Nederland.

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 12 May 2026

Sociaal domein

Actualiteiten

Binnen het zorgdomein (Wmo en Jeugd) zet de landelijke kostenstijging zich in 2025 onverminderd door. Waar de toename in eerdere jaren vooral werd gedreven door volumegroei, zien wij in 2025 dat met name de zorgzwaarte in de jeugdzorg is toegenomen: meer jeugdigen hebben een intensiever en daarmee duurder zorgtraject nodig, met veelal langere duur en hogere gemiddelde kosten per cliënt. Deze ontwikkeling doet zich ook in Utrecht voor en vertaalt zich in hogere structurele lasten binnen het sociaal domein. Uw gemeente monitort kosten, volumes en trajectduur via dashboards en verbindt deze informatie aan periodieke tertaalgesprekken met aanbieders, zodat vroegtijdige signalen kunnen worden opgepakt en bijsturing mogelijk is.

Een complicerende factor bij het inschatten van de toekomstige zorgkosten is de tariefontwikkeling bij zorgaanbieders. Aanbieders worden geconfronteerd met stijgende loonkosten en oplopende huisvestingslasten, waardoor financiële posities onder druk komen te staan en tariefaanpassingen te verwachten zijn. Tegelijkertijd is er aanhoudende krapte op de arbeidsmarkt: capaciteitsbeperkingen en personeelstekorten beperken het vermogen van aanbieders om aan de vraag te voldoen. Daardoor wordt de feitelijke besteding niet langer uitsluitend bepaald door de zorgvraag, maar in toenemende mate ook door het leverbare aanbod. Het gevolg is een spanningsveld waarin beschikbare middelen niet altijd direct kunnen worden omgezet in de gewenste zorgverlening. Dit speelt zowel in de Wmo als in de jeugdzorg en is een breed maatschappelijk vraagstuk waar gemeenten slechts beperkt op kunnen sturen.

Dit onderstreept het belang van strategische keuzes die verder reiken dan kostenbeheersing alleen: blijven investeren in preventie en de sociale basis, de toegang vereenvoudigen en gegevensgestuurd werken aan doorlooptijdreductie.

Uw gemeente reageert hierop langs twee sporen. Enerzijds wordt ingezet het versterken van de operationele sturing. Dit omvat onder andere het versterken van de monitoring, om overschrijdingen en onrechtmatigheden te voorkomen. Anderzijds wordt beleidsmatig gewerkt aan structurele oplossingen die eenvoud, snelheid en samenhang bevorderen.

In dat licht is uw gemeente voornemens om per 2027 de Wmo-zorg in te kopen bij één aanbieder. Beoogd wordt de toegang te vereenvoudigen en de samenwerking tussen buurtteams, huisartsen en andere zorgverleners te intensiveren, zodat inwoners sneller passende ondersteuning ontvangen en schaarse middelen effectiever worden ingezet. Wij zullen gedurende de controle van 2026 kennis nemen van de uitkomsten van deze aanbestedingsprocedure.

Bijstelling vierkantbudget

Jaarlijks verkrijgt u inzicht in het definitieve vierkantbudget aan de hand van periodieke gesprekken met zorgaanbieders in het opvolgende boekjaar. De overeenstemming over het definitieve vierkantbudget krijgt zijn weerslag in een wederzijds ondertekend document, waarin de financiële afspraken over het boekjaar definitief zijn vastgelegd. Als gevolg van de timing van deze ondertekening in april of mei van het opvolgende boekjaar, maakt de overeenkomst betreffende het definitieve vierkantbudget géén deel uit van uw onderbouwing bij de jaarrekening. Dit heeft invloed op de doorlooptijd van uw verantwoordingsproces en van ons controleproces. In de jaarrekening verantwoordt u immers een schuldpositie die gebaseerd is op een voorlopige inschatting (laatste tertaalgesprek).

In onze managementletters van de afgelopen jaren adviseerden wij uw college om het proces van het komen tot een definitieve afrekening met uw zorgaanbieders te vervroegen, zodat in de jaarrekening geen onzekerheid bestaat over de afrekening met deze zorgaanbieders en/of over de schuldpositie in de jaarrekening. Wij constateren bij de jaarrekeningcontrole 2025 dat de ingezette tertaalgesprekken (die vanaf 2024 zijn ingevoerd) effectief zijn om de onzekerheid omtrent de afrekening te beperken. De afrekeningen over 2025 liggen naar verwachting in lijn met de reeds opgenomen verplichtingen c.q. vorderingen aan/op de zorgaanbieders.

© 2026. Deloitte Nederland.

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 12 May 2026

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 12 May 2026

Voorraad onderhanden werk (grondexploitatie)

De voorraad onderhanden werk

De balanspost met de belangrijkste schattingen in de jaarrekening betreft de voorraad onderhanden werk, waaronder de bouwgronden in exploitatie (grondexploitatie). Deze balanspost is door het saldo ultimo ad € 98,8 miljoen relevant voor de accountantscontrole, maar ook door de schattingen die een rol spelen bij het ramen van de in 2026 e.v. nog te realiseren lasten ad € 749 miljoen en baten ad € 887 miljoen. De nog te realiseren baten en lasten vormen samen met de boekwaarde de basis voor de waardering in de jaarrekening, oftewel het verwachte resultaat bij afsluiting van de projecten. Dit leidt tot een voorziening indien het college verwacht dat het project verlieslatend is en tot (tussentijdse) winstneming bij een verwachte winst. Voor de waardering van grondexploitatie dient de gemeente per individueel project te bepalen of de gemeente de boekwaarde plus de in de toekomst nog te realiseren kosten en opbrengsten, naar beste schatting, terugverdient. Ultimo 2025 gaat het om 13 individuele projecten.

De gemeente Utrecht schat ultimo 2025 in dat de totale omvang van de niet terug te verdienen kosten op de gehele grondexploitatie circa € 106,8 miljoen bedraagt (2024: € 104,7 miljoen). Hiervoor is een voorziening getroffen. Deze voorziening is voor een bedrag van € 71,8 miljoen in mindering gebracht op de bouwgronden in exploitatie. Het resterende deel van deze verliesvoorzienig is aan de passivazijde van de balans gepresenteerd. Dit is in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording.

Het controleproces van de waardering van de voorraad onderhanden werk

De risico's voor de grondexploitaties zijn in essentie terug te brengen tot vijf P's:

- Planning: is de tijdsplanning van de projecten afgestemd op de (on)mogelijkheden in de markt. Immers, de marktbehoefte bepaalt welke projecten op welk moment te realiseren zijn.
- Programmering: in de afgelopen jaren hebben economische ontwikkelingen geleid tot belangrijke wijzigingen in vooral de woningbehoefte. Is er een kritische analyse gemaakt van de 'mix' van woningen (huur, koop, vrije kavels, appartementen, etc.) in de projecten, in relatie tot de huidige marktvraag in de gemeente?
- Prijs: de verkoopprijzen van woningen, en dus van grond, hebben langere tijd onder druk gestaan. Deze situatie is omgeslagen in een grote vraag naar woningen en grond, waardoor de grondprijs zich in een hoog tempo in positieve zin ontwikkelt. Is afgewogen welke prijzen kunnen worden gehandhaafd en welke grondprijzen bovenwaarts moeten worden bijgesteld als gevolg van de grotere vraag en de positieve marktontwikkelingen?
- Plankosten: door de toenemende vraag naar woningen en dus naar bouwcapaciteit is sprake van een toenemende stijging van de bouwkosten. Is afgewogen welke prijzen kunnen worden gehandhaafd en welke prijzen bovenwaarts moeten worden bijgesteld als gevolg van de grotere vraag en de hierbij horende prijsontwikkelingen?
- Parameters: zijn de parameters voor kosten en opbrengstenstijgingen opportuun, beredeneerd vanuit de huidige situatie en de best mogelijke inschatting van de toekomstige ontwikkeling van de grondprijzen en de plankosten?

De vijf P's vormen de basis voor de actualisatie van de grondexploitaties zoals opgenomen in uw paragraaf 'Grondbeleid'.

Analyse grondexploitaties

Uit nevenstaande figuren blijkt dat de boekwaarde van de bouwgronden in exploitatie in 2025 is afgenomen. Dit als gevolg van hogere realisatie van opbrengsten dan lasten over het boekjaar. Wij merken daarnaast echter op dat, op basis van onze analyse van de begrotingsafwijkingen op pagina 17 van deze rapportage, de boekwaarde verder verlaagd had moeten zijn mits de begroting op dit punt gerealiseerd zou zijn.

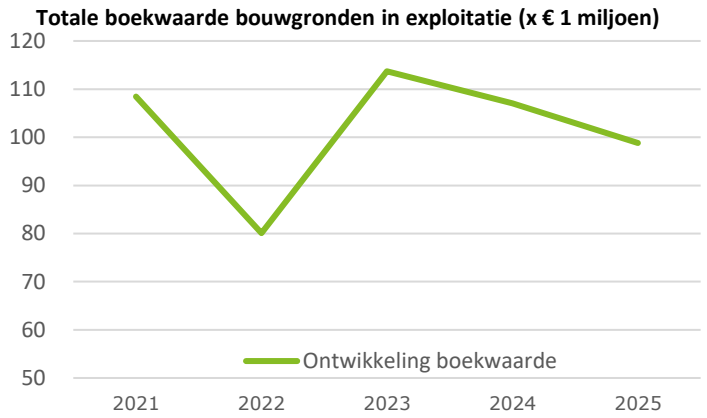

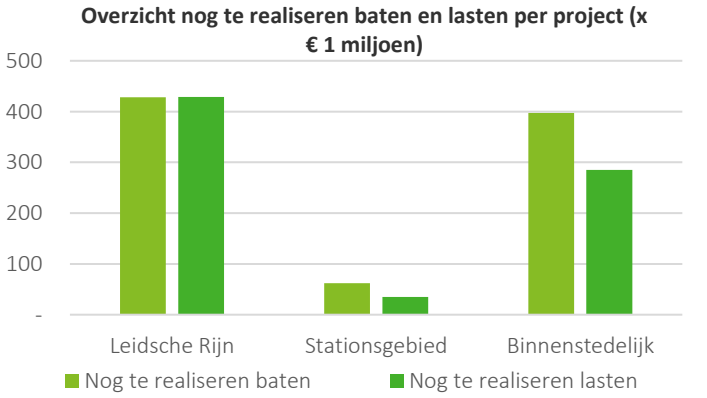

© 2026. Deloitte Nederland.

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 12 May 2026

Voorraad onderhanden werk (grondexploitatie)

Bij onze beoordeling van de door de gemeente gehanteerde veronderstellingen voor het actualiseren van de grondexploitaties – vooral de uitgangspunten voor planning (fasering), programmering en prijsbeleid, maar ook de parameters voor kosten- en opbrengstenstijging en de gehanteerde rekenrente (rente-omslagmethode), hebben wij het volgende in overweging genomen:

- Of de afzonderlijke veronderstellingen redelijk lijken, onderling afhankelijk en intern consistent zijn, en of de veronderstellingen redelijk lijken wanneer ze collectief of in samenhang met andere veronderstellingen worden beschouwd.
- Of de veronderstellingen in de markt de waarneembare veronderstellingen op passende wijze weerspiegelen, met andere woorden: is er consistentie met de algemene economische omgeving en de economische omstandigheden in/bij de gemeente?
- Of de veronderstellingen aansluiten op de (vastgestelde) plannen (besluiten) van de raad.
- Of de veronderstellingen consistent zijn met de ervaringscijfers van de gemeente (met andere woorden: is historische informatie representatief voor toekomstige situaties?).

De grondexploitaties zijn door het college voor de jaarrekening 2025 opnieuw doorgerekend (geactualiseerd) en waar nodig zijn de verwachtingen bijgesteld, waarmee tevens is beoordeeld of het onderhanden werk in de jaarrekening op een juiste wijze is gewaardeerd, en of er mogelijk een (aanvullende) verliesvoorziening noodzakelijk is.

Tussentijdse winstneming

In juli 2019 heeft de commissie BBV de notitie ‘Grondbeleid in begroting en jaarstukken’ gepubliceerd. Hierin is opgenomen dat gemeente voor tussentijdse winstneming de ‘Percentage Of Completion methode’ (POC-methode) moeten toepassen. Hierbij geldt dat gemeenten, indien aan een aantal voorwaarden is voldaan, tussentijds winst moeten nemen.

Voor het toepassen van de POC-methode is het van belang dat uw gemeente het resultaat betrouwbaar kan schatten. Ook moet er sprake zijn van verkochte grond en gerealiseerde kosten.

Op grond van de POC-methode heeft uw gemeente in het boekjaar 2025 voor - € 4,7 miljoen aan tussentijdse winst genomen op de grondexploitatie (2024: € 21,9 miljoen). De resultaatontwikkeling van de grondexploitaties, heeft tot gevolg dat de winstneming uit het verleden gedeeltelijk teruggenomen zijn.

Belangrijkste bevindingen inzake waardering grondexploitaties

Als onderdeel van de controle van de waardering van de bouwgronden in exploitatie voeren wij een risicoanalyse uit ter bepaling van het risicoprofiel van de individuele grondexploitaties en de hierdoor bestaande kans op een materiële fout in de waardering ervan. Hierbij betrekken wij de huidige boekwaarde, het geprognosticeerde resultaat, en de aard en omvang van de nog te realiseren baten en lasten (liggen hier bijvoorbeeld al contracten of overeenkomsten aan ten grondslag of niet).

Naast de hiervoor genoemde elementen spelen bij de risicoclassificatie van de individuele projecten ook de aard van het project, de programmering en de doorlooptijd een belangrijke rol.

Zo zorgt binnenstedelijke herstructurering normaliter voor een grotere complexiteit, doordat de gemeente de bestaande ruimte herontwikkelt en dit type projecten hierdoor (financieel gezien) gevoeliger is voor risico’s dan volledig nieuw uit te leggen locaties. Een langere doorlooptijd van de projecten zorgt voor een hoger risicoprofiel, doordat de schatting van kosten en opbrengsten van de projecten subjectiever is naarmate de doorlooptijd toeneemt.

Op grond van onze risicoanalyse hebben wij geconcludeerd dat de grondexploitaties Leidsche Rijn A2-zone, Leidsche Rijn Uitvoeringsprogramma, Beurskwartier, Merwede OPG en Busstalling, Stationsgebied en Lombokplein de belangrijkste projecten binnen uw gemeente zijn, waarbij wij de Leidsche Rijn grondexploitaties voor onze controle op deelcomplexniveau hebben geanalyseerd en – waar wij dat noodzakelijk achten op grond van onze professionele oordeelsvorming – geselecteerd voor nadere controle. Van deze (deel)projecten hebben wij de aannemelijkheid van de nog te realiseren kosten en opbrengsten getoetst en is tevens de getroffen verliesvoorziening of de verantwoorde (tussentijdse) winstneming gecontroleerd.

Gezien de verhoogde complexiteit van bepaalde onderdelen binnen de eerder genoemde grondexploitatie projecten hebben wij eveneens specialisten ingeschakeld bij het beoordelen van de toepassing van de juiste methodiek, de aannames, de berekeningen en de consistente toepassing van de betrokken modellen en/of de van toepassing zijnde financiële verslaggeving.

De uitgangspunten die in de grondexploitaties en dus in de jaarrekening 2025 zijn verwerkt, zijn door ons getoetst en als aannemelijk aangemerkt

Wij hebben op grond van de door ons verrichte werkzaamheden inzake de waardering van de grondexploitaties vastgesteld dat uw gemeente:

- Beschikt over actuele ramingen van de nog te realiseren baten en lasten.
- Beschikt over een deugdelijke onderbouwing van de gehanteerde uitgangspunten in de grondexploitaties.
- Op specifieke onderdelen externe deskundigheid heeft ingeschakeld ter onderbouwing van de geraamde grondprijzen en grondopbrengsten.
- Een niet onaannemelijk niveau heeft bepaald van de nog te maken plan- en civiele kosten.

Verder merken wij volledigheidshalve op dat wij voor de waardering van de grondexploitatie per 31 december 2025 de per die datum vastgestelde projectkaders en genomen besluiten betrokken hebben bij de controle van de waardering. Er is geen rekening gehouden met de effecten van eventuele toekomstige, nog vast te stellen, ambities van uw gemeente.

Wij zijn van mening dat de schattingen met betrekking tot de grondexploitaties een betrouwbaar beeld geven van de waardering van uw grondexploitaties m.u.v. de elementen zoals beschreven op de volgende pagina.

© 2026. Deloitte Nederland.

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 12 May 2026

Voorraad onderhanden werk (grondexploitatie)

Belangrijke bevindingen

Wij gaan hieronder in op een aantal belangrijke thema's die in 2025 gespeeld hebben wij de controle van de waardering van de grondexploitaties:

Vaststelling grondexploitatie Overvecht Centrum fase 1 + 2

Op 18 december 2025 heeft uw gemeenteraad formeel de grondexploitatie Overvecht Centrum fase 1 + 2 geopend. Hiermee zijn formeel de projectkaders vastgesteld en heeft het college het mandaat gekregen om aan de slag te gaan met dit project. Als gevolg van de uitdagingen die dit project met zich meebrengt ten aanzien van onder andere de parkeervoorziening en de parkeertarieven in dit deel van de gemeente, heeft de gemeenteraad slechts enkel het deel van het gevraagde krediet beschikbaar gesteld om de plankosten te dekken.

Hiermee heeft het college geen mandaat gekregen om daadwerkelijk over te gaan tot transformatie van de gronden.

Op basis van deze kenmerken stellen wij zodoende dat er bij het vaststellen van de grondexploitatie sprake is van "substance over form" en feitelijk een voorbereidingskrediet is vastgesteld in plaats van een actieve grondexploitatie. De gemeente heeft dit project ook als zodanig verwerkt in de jaarrekening 2025 en de voorbereidingskosten verantwoord onder de immateriële vaste activa.

Kostentoerekening A2-zone

Onderdeel van de grondexploitatie Leidsche Rijn A2-zone betreft het deelcomplex "infrastructurele werken". Hierin heeft de gemeente infrastructurele werken opgenomen die vaak deelcomplex overstijgende zijn (bovenwijkse voorzieningen). Als gevolg van deze systematiek is er binnen dit deelcomplex sprake van toerekeningsvraagstukken op basis van de principes:
- Plausibiliteit
- Causaliteit
- Proportionaliteit

In onze werkzaamheden hebben wij voor een van de opgenomen bovenwijkse voorzieningen (Fietsbrug Papendorp) vastgesteld dat de toerekening aan andere kredieten/projecten onvoldoende (vooraf) onderbouwd is.

Doordat de kostenraming voor de aan de raad gecommuniceerde voorkeursvariant hoger uitvalt dan waar in het financieel kader voor dit project rekening is gehouden, is op dit moment voor een bedrag van circa 0,97 miljoen niet toegerekend aan het project (of een van de overige projecten die profijt hebben van deze bovenwijkse voorziening).
Over de variantenstudie en de voorkeursvariant is de gemeenteraad in 2023 geïnformeerd middels een raadsinformatiebrief. In deze brief is tevens toegezegd om met een concreet voorstel richting gemeenteraad te gaan voor een keuze voor de uiteindelijke variant (inclusief een definitieve raming van de investeringskosten, dekking en kredietaanvraag) van deze bovenwijkse voorziening.
Omdat wij in de verantwoording van de grondexploitaties, op basis van de notitie grondbeleid van de commissie BBV, uitgegaan moet worden van de projectkaders die per balansdatum gelden, hebben wij het bedrag van 0,97 miljoen meegenomen als ongecorrigeerd controleverschil. Hiervoor verwijzen wij eveneens naar bijlage A1.

Macro-economische ontwikkelingen en de impact hiervan op het verwachte resultaat van de grondexploitaties

Voor de toekomstige kosten en opbrengstenstijgingen heeft de gemeente Utrecht de parameters (korte termijn, middellange termijn en lange termijn) aan de hand van een uitvoerige analyse van marktrapportages bepaald.

Op grond van de door ons verrichte controlewerkzaamheden op de totstandkoming van de parameters en de aannemelijkheid hiervan, concluderen dat de parameters inzake de kosten- en opbrengstenstijging voor de grondexploitaties evenwichtig bepaald zijn.

Wij blijven, net als in voorgaande jaren, het belang dat de gemeente Utrecht de opbrengsten en kostenramingen alsmede de indexen kritisch blijft volgen en zo goed mogelijk in lijn blijft brengen met de markt(verwachtingen).

Overige kosten Beurskwartier

Het grondexploitatieproject Beurskwartier is een grootstedelijk ontwikkelingsproject gelegen tussen het stationsgebied en de huidige jaarbeurs. Door het grootstedelijk karakter van deze grondexploitatie en de complexiteit dit met zich meebrengt, heeft de gemeente verschillende stelposten opgenomen in haar kostenramingen op het gebied van o.a. geluidsmaatregelen, planschadevergoedingen en tijdelijk beheer. Deze stelposten, ter grootte van € 6,5 miljoen, kunnen door ons (net als vorig jaar) op dit moment onvoldoende getoetst worden. Dit wordt veroorzaakt doordat de uitgangspunten van deze mogelijke ingrepen (waarvoor de stelposten opgenomen zijn) nog niet verder definieerbaar zijn als gevolg van de fase waar de grondexploitatie zich op dit moment in bevindt.

Wel acht de gemeente deze kosten benodigd voor de uiteindelijke realisatie van het totale plangebied van de grondexploitatie Beurskwartier.

Naast deze elementen heeft de gemeente onder de opbrengsten een aantal risico's opgenomen die de opbrengstraming verlagen (gezamenlijk ca. € 3,7 miljoen). Dit betreffen risico's die door ons als plausibel worden aangemerkt. Echter mogen deze risico's niet op een dergelijke wijze toegerekend worden aan de grondexploitatie, maar zullen deze naar onze mening moeten worden opgenomen en gekwantificeerd in de paragraaf risicobeheersing en weerstandsvermogen ter bepaling van het weerstandsvermogen.

Gezien de onzekerheid omtrent de omvang van de eerder benoemde stelposten hebben wij bovenstaande bedragen aangemerkt als onzeker. Dit heeft op de waardering in de jaarrekening, als gevolg van de positieve eindwaarde en het voortgangspercentage, een beperkte impact.

© 2026. Deloitte Nederland.

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 12 May 2026

Voorraad onderhanden werk (grondexploitatie)

Rentetoerekening ontvangen woningbouwsubsidies rijk

De afgelopen jaren heeft het rijk, als gevolg van het landelijke woningtekort, verschillende subsidieregelingen opgetuigd om de woningbouw aan te jaren. Gemeente Utrecht maakt van een aantal van deze regelingen gebruik.

Deze uitkeringen worden vaak vooruitbetaald door de rijksoverheid en vervolgens door de gemeente verantwoord op de balanspost voorschotten met een specifiek bestedingsdoel. Toerekening/verantwoording aan de projecten/verantwoord naar rato van de voortgang van de gebiedsontwikkeling.

Voor wat betreft het nog niet toegerekende deel van de door de gemeente vooruit ontvangen woningbouwsubsidie op de voornoemde balanspost, kan deze worden ingezet als projectfinanciering. Dat betekent dat de boekwaarde van het onderhanden werk (de actieve grondexploitatie) en de investeringen in materiële vaste activa binnen de gebiedsontwikkeling (geheel of gedeeltelijk - voor zover gefinancierd met deze vooruit ontvangen gelden die nog niet zijn toegerekend) - tegen een rente van 0% gefinancierd kan worden door de nog niet toegerekende vooruit ontvangen woningbouwsubsidie. Hierdoor kan het nog niet toegerekende deel van de woningbouwsubsidie al in de fase voordat aan de voorwaarden van de subsidie wordt voldaan, bijdragen aan het verlagen van het eventuele financieel tekort van de gebiedsontwikkeling.

Omdat het hier gaat om een keuzemogelijkheid binnen het BBV en een dergelijke rentetoerekening in feiten een “verdelingsvraagstuk” betreft over de verschillende programma’s en producten van de gemeente, brengen wij dit graag bij u onder de aandacht en adviseren wij ook om hier actief een keuze over te maken.

© 2026. Deloitte Nederland.

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 12 May 2026

Fraude, integriteit, en naleving wet- en regelgeving

De beoordeling door het college van burgemeester en wethouders van het risico van materiële fouten in de jaarrekening als gevolg van fraude of van het overtreden van wet- en regelgeving

Bij onze controle vragen wij u jaarlijks inzicht te geven in de eigen inschatting van het risico dat de jaarrekening een materiële afwijking kan bevatten door fraude of het overtreden van wet- en regelgeving (corporate compliance), inclusief de aard, omvang en frequentie van de inschattingen, het proces dat u daarbij hanteert, en de communicatie daarover met het personeel en met de gemeenteraad. Tijdens deze gesprekken heeft uw organisatie aangegeven zich bewust te zijn van frauderisico's, waaronder het belang van corporate compliance en de analyse van corruptievraagstukken.

Wij hebben voorgaande jaren geadviseerd over uw interne frauderisicoanalyse, met als belangrijkste aandachtspunten: de frequentie van de interne frauderisicoanalyse en centrale beheersing en monitoring van risico's.

U merkt het onderwerp 'fraude' aan als belangrijk thema in uw jaarplan Concernaudit (2025-2026 en 2026-2027). Op basis van de benodigde competenties en capaciteiten is het eigenaarschap van de frauderisicoanalyse belegd bij Concernaudit. Aan onze aanbevelingen uit de managementletters over de afgelopen jaren wordt in uw jaarplan uitgebreid aandacht besteed. Dit vinden wij een positieve ontwikkeling. De (actualisatie van de) frauderisicoanalyse is inmiddels afgerond en vastgesteld door de directieraad en het college. Wij hebben gesproken met de hierbij betrokken functionarissen en hebben kennisgenomen van:

- Jaarplan Concernaudit 2025-26 en 2026-27.
- Uw actuele interne frauderisicoanalyse.
- Thema-audits.

Op deze manier wilt u borgen dat u vanuit verschillende invalshoeken een compleet en actueel beeld verkrijgt van frauderisico's en getroffen interne beheersmaatregelen om deze vervolgens centraal te kunnen monitoren. Dit stelt u in staat om restrisico's te identificeren en vervolgens al dan niet actie te ondernemen ten aanzien van de restrisico's.

Wij constateren dat u zichtbaar een kwaliteitsimpuls heeft gegeven aan uw (proces van) frauderisicoanalyse en de verdere inbedding hiervan in de organisatie. U heeft hierbij expliciet rekening gehouden met onze adviespunten uit voorgaande jaren. Ten aanzien van de door u geïdentificeerde frauderisico's heeft u vastgesteld welke interne beheersmaatregelen zijn opgezet.

Geen wijzigingen in onze initiële inschatting van het frauderisico

De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en detecteren van fraude berust bij het college, inclusief het invoeren en onderhouden van interne-beheersingsmaatregelen voor de betrouwbaarheid van de financiële verslaggeving, de werking en efficiency van de bedrijfsvoering, en de naleving van de van toepassing zijnde wet- en regelgeving. Als accountant verkrijgen wij een redelijke, maar geen absolute, zekerheid dat de jaarrekening als geheel geen afwijkingen van materieel belang bevat, als gevolg van fraude of fouten.

Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten, doordat sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen of verkeerd voorstellen van zaken, of het doorbreken van de interne beheersing. Onze controle is uitgevoerd met een hoge, maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle fouten en fraudes hebben ontdekt.

Wij hebben de accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en professionele oordeelsvorming toegepast, in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Fraude en integriteit

Jaarlijks verkrijgen wij inzicht in de integriteitsmeldingen, die wij vervolgens doorspreken met uw coördinator integriteit. Wij hebben op basis van onze controle en de besprekingen geen fraudegevallen geconstateerd. Onze conclusie is voorts dat uw gemeente op een adequate wijze opvolging geeft aan geïdentificeerde integriteitskwesties, en hierover tijdig met ons in contact treedt.

© 2026. Deloitte Nederland.

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 12 May 2026

Interne beheersing

© 2026. Deloitte Nederland.

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 12 May 2026

Belangrijkste bevindingen voor de interne beheersing vanuit de controle van het boekjaar 2025

Boardletter 2025, toegespitst op de interne (financiële) beheersing

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij in het najaar van 2025 een interim-controle uitgevoerd. Deze interim-controle was primair gericht op de opzet, het bestaan en de werking van maatregelen van administratieve organisatie en interne beheersing, voor zover van belang voor onze controle op de getrouwheid van de in de jaarrekening opgenomen gegevens.

Voor de bevindingen van de interim-controle verwijzen wij naar onze boardletter 2025 gedateerd d.d. 14 november 2025.

In de boardletter hebben wij een aantal aandachtspunten voor het opstel- en controleproces van de jaarrekening 2025 benoemd. Als onderdeel van onze werkzaamheden voor de jaarrekening zijn wij nagegaan of deze aandachtspunten voldoende zijn opgevolgd.. Voor zover de opvolging en/of onze controle ervan hiertoe aanleiding geven, hebben wij onze bevindingen in dit accountantsverslag bij het betreffende onderwerp verwerkt.

Evaluatie opstel- en controleproces

Medio 2025 hebben wij met de ambtelijke organisatie het opstel- en controleproces van de jaarrekening 2024 geëvalueerd. Hierbij hebben wij samen met verschillende disciplines binnen de gemeente (F&I, Ruimte en SISA) het controleproces geëvalueerd.

Wij hebben kunnen voortborduren op de gemaakte afspraken tijdens deze evaluatie en de ervaringen uit voorgaande controles. Het opstel- en controleproces is hierdoor prettig verlopen.

Als waarborg en signaleringsfunctie in dit proces houden wij wekelijks gezamenlijk met Utrecht een regieoverleg. Daaruit volgen belangrijke aandachtspunten om de organisatie Utrecht verder te versterken. Specifiek benoemen wij hierin de volgende aandachtspunten.

Het hoge aantal P14 boekingen na opstellen van de initiële jaarrekening

De organisatie stelt, conform afspraak, haar eerste concept jaarrekening op na het afsluiten van de administratieve periode 13.

Bij het afsluiten van deze periode zouden alle financiële mutaties en transacties over het boekjaar 2025 verwerkt moeten zijn met uitzondering van de boekingen voor actualisatie van de grondexploitaties (waarover separate afspraken zijn gemaakt). Na het sluiten van deze periode zijn door de verschillende organisatieonderdelen nog 64 mutaties aangeleverd voor administratieve verwerking in het boekjaar 2025. Dit hoge aantal kan duiden op tekortkomingen in het proces van jaarafsluiting en toont een toename ten opzichte van voorgaande jaren (2024: 63 boekingen en 2022: 44 boekingen). De organisatie geeft als oorzaak van dit hoge aantal P14 boekingen, migratie naar SAP S/4Hana.

Een andere belangrijke oorzaak hiervoor betreft de toename van het aantal SiSa-regelingen. Daarnaast is naar onze mening sprake van een aantal andere (potentiële) oorzaken. Eén mogelijke oorzaak is het al jaren op rij toenemende aantal taken en activiteiten, waarbij de beschikbare personele formatie door de krapte op de arbeidsmarkt niet gelijkmatig en gelijktijdig kan meegroeien. De toename van het aantal taken en activiteiten in combinatie met een krapte in de personele formatie leidt tot een hogere werkdruk wat de kans op fouten vergroot.

In dit kader benoemen wij nogmaals onze adviezen voor het verder versterken van de gemeentebrede financiële functie zoals eerder in dit verslag alsmede in onze managementletter 2025 benoemd. Hierbij moeten wij wel opmerken dat met het programma “versterken financiële functie” de organisatie wel reeds stappen heeft gezet om het proces van afsluiten opnieuw tegen het licht te houden.

Betrouwbaarheid en continuïteit van de automatiseringsomgeving, migratie SAP S/4Hana en functionaliteiten

Wij hebben testwerkzaamheden uitgevoerd op de Algemene IT controles (kritische rechten, hoge rechten accounts, generieke accounts, relevante instellingen ten aanzien van de beveiliging) in SAP S/4Hana als onderdeel van de jaarrekeningcontrole 2025.

De bestaande tekortkomingen in de IT-omgeving leiden ertoe dat de gemeente en wij niet zonder meer kunnen steunen op de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Wij zien echter dat het college deze bevindingen heeft onderkend en een actieve en strategische aanpak hanteert om verbetering te realiseren. Wij zien op basis van de huidige bevindingen ten aanzien van S/4Hana wel aanknopingspunten voor een toekomstige strategie om te kunnen steunen, mits Utrecht de resterende bevindingen oplost; met name ten aanzien van het kunnen aantonen van de werking van uitgevoerde controles.

Wij hebben speciale aandacht besteed aan de datamigratie (of de gegevens op een juiste manier overgezet zijn van het ene systeem naar het andere). Op basis van onze controlewerkzaamheden hebben wij vastgesteld dat de overgang van de gegevens juist en volledig heeft plaatsgevonden.

Wij hebben naar aanleiding van onze interim-controle opgemerkt dat de operationele functionaliteiten voor de organisatie nog niet optimaal zijn ingericht. Hierbij dient vooral gedacht te worden aan rapportages die anders vormgegeven zijn en dat er achterstanden zijn in de verwerking van (memoriaal) boekingen.

© 2026. Deloitte Nederland.

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 12 May 2026

Belangrijkste bevindingen voor de interne beheersing vanuit de controle van het boekjaar 2025

Planning en verantwoording SiSa-bijlage

Het Rijk kiest er in toenemende mate voor om nieuwe en specifieke opgaven voor gemeenten te bekostigen via een specifieke uitkering. Daarnaast zet gemeente Utrecht in op het aanvragen van extra middelen voor specifieke Utrechtse opgaven. Dit leidt ertoe dat er over steeds meer specifieke uitkeringen verantwoord moet worden. Voor 2025 zijn dit 73 SiSa-regelingen. Wij hebben geconstateerd (mede als gevolg van de hierboven beschreven aspecten) dat het verantwoordingsproces omtrent de SiSa-bijlage nog niet optimaal verloopt.

Door de verschillende organisatieonderdelen is een deel van de verantwoordingsdossiers niet tijdig, juist en volledig aangeleverd bij de medewerkers die centraal coördineren en verantwoordelijk zijn voor de kwaliteitscontrole op deze dossiers. Daarbij komt dat in een aantal gevallen nog journaalboekingen gemaakt moesten worden voor om de financiële administratie in lijn te brengen met de Sisa-bijlage. Zoals eerder beschreven heeft dit onder andere geleidt tot het relatief hoge aantal P14 boekingen.

Daarnaast constateren wij dat de aansluiting van de overlopende post, die behoort bij de SiSa-regelingen, een tijdrovend proces is voor de organisatie. Voor een groot aantal SiSa-regelingen is er sprake van een overlopende post, aangezien de gelden in 2025 (of eerder) zijn ontvangen, terwijl de bestedingen nog niet volledig hebben plaatsgevonden.

De door ons geconstateerde complexiteit ten aanzien van de overlopende post is hoofdzakelijk zichtbaar bij SiSa-regelingen die door meerdere organisatie onderdelen worden uitgevoerd. Het is cruciaal voor het verkrijgen van een juist en volledig overzicht van de nog te besteden rijksmiddelen dat de overlopende post op een juiste wijze wordt bepaald.

Wij adviseren u dan ook om dit vroegtijdig inzichtelijk te maken en, waar mogelijk, per regeling in de financiële administratie een separate balansgrootboekrekening aan te maken waardoor er een duidelijke koppeling zichtbaar wordt tussen de SiSa-regeling en de corresponderende overlopende post.

Tevens is tijdige escalatie bij door uw organisatie ontdekte fouten of bij onduidelijkheden hoe de SiSa-bijlage in te vullen een belangrijk aandachtspunt. Op basis hiervan kunnen dan eventuele vragen aan ons en/of het ministerie tijdig worden gesteld.

Ten opzichte van 2024 is er wel een aanzienlijke verbetering zichtbaar in het proces, zo zien wij dat nagenoeg het volledige SiSa-dossier gereed was bij de start van de controle en zien wij dat u eveneens een vooruitgang is geboekt met het aansluiten van de overlopende post per 31 december 2025. Wij constateren een betere communicatie en samenwerking tussen de verschillende organisatieonderdelen en de SiSa-coördinatoren. Echter er is nog ruimte voor verbetering in de tijdigheid en volledigheid van de aanlevering van de verantwoordingsdossiers, zoals eerder genoemd.

Wij benadrukken dan ook het belang dat de organisatieonderdelen gedurende het jaar al starten met de verantwoordingsdossiers conform de gestandaardiseerde (centrale) werkinstructie. In 2026 zullen wij het proces opnieuw met de organisatie evalueren en waar benodigd verder aanscherpen.

Ongecorrigeerde fout vooruitontvangen bedragen specifieke uitkering M16

Uit onze controle is een fout gebleken met betrekking tot de verwerking van de specifieke uitkering (SiSa) M16 ‘Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne’. De gemeente heeft in de boekjaren 2022 tot en met 2025 lagere werkelijke bestedingen gerealiseerd dan de normbedragen die op basis van de regeling zijn ontvangen. Volgens de voorwaarden van de specifieke uitkering is de gemeente niet verplicht dit voordeel terug te betalen aan het Rijk. Hierdoor is een cumulatief batig saldo van € 14,2 miljoen ontstaan, dat ten onrechte is verantwoord onder de vooruitontvangen bedragen op de balans.

Volgens de geldende regelgeving rust op dit saldo geen terugbetaalverplichting of een specifiek bestedingsdoel vanuit het Rijk. Het bedrag had daarom moeten vrijvallen als bate in het overzicht van baten en lasten. Als gevolg van deze fout is het resultaat van 2025 en het eigen vermogen per 31 december 2025 met € 14,2 miljoen te laag weergegeven, en zijn de kortlopende schulden navenant te hoog.

Deze fout is in de jaarrekening 2025 niet gecorrigeerd. Het college zal, conform besluitvorming bij de 2e bestuursrapportage 2023, dit saldo in de toekomst inzetten voor de opvang van ontheemden en zal hierover een voorstel doen bij de tussenrapportage.

© 2026. Deloitte Nederland.

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 12 May 2026

Belangrijkste bevindingen voor de interne beheersing vanuit de controle van het boekjaar 2025

Gedetailleerde rapportpunten IT-omgeving en cyber security

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij kennisgenomen van het Rapport Readiness assessment NIS2/Cbw (Concernaudit, 13 januari 2026) waarin zorgwekkende conclusies worden getrokken ten aanzien van de NIS2 voorbereidingen van Gemeente Utrecht. In het management commentaar geeft het MT CIO aan dat een verbeterplan opgesteld zal worden. Op basis hiervan hebben wij follow-up gesprekken gevoerd met de CIO en (vervangend) CISO. Als resultaat van een uitgevoerde knelpunten analyse is (eenmalig en structureel) budget vrijgemaakt om aan de NIS2 eisen te kunnen voldoen. De benodigde capaciteit en inspanningen zijn substantieel. Een integraal programma is opgestart, waarbij is gekozen voor een gefaseerde uitvoering. Het project zal in de volle breedte van start gaan in het vierde kwartaal van 2026.

Operationeel zijn technische maatregelen al deels ingevoerd, maar de volwassenheid moet verder omhoog. Op de onderdelen die centraal worden beheerd lijkt de situatie met redelijke zekerheid op orde. Belangrijke risicopunten blijven Leveranciersmanagement, het feit dat niet alle applicaties zijn aangesloten op het SOC/SIEM waardoor deze niet worden gemonitord, langlopende Identity & Access Management-projecten en risico’s rondom Operationele Technologie (bijvoorbeeld stoplichten) die nog niet voldoende worden beheerst.

De Cyberbeveiligingswet zal naar alle verwachting geëffectueerd worden in de zomer van 2026. Utrecht voldoet op dat moment nog niet aan de wettelijke vereisten. Wij willen daarom het grote belang benadrukken van het verbeterprogramma wat door Utrecht is opgestart. Wij willen dringend adviseren om zorgvuldig te bewaken dat de projectdoelstellingen gerealiseerd worden.

Wij adviseren Utrecht om een samenhangende, gefaseerde aanpak te volgen waarin operationele haalbaarheid en aantoonbaarheid centraal staan. De kernopgave is niet alleen het vaststellen van beleidskaders, maar vooral het vertalen daarvan naar eenduidige operationele criteria, tooling en afspraken die binnen de concerns geïntegreerd worden in hun dagelijkse processen, en in die zin dus niet alleen uitvoerbaar maar ook controleerbaar zijn. De hoogste prioriteit verdient ook het (verder) verankeren van bestuurlijke borging en duidelijke governance zodat beslissingen en verantwoordelijkheden voor NIS2 helder zijn. NIS2 is ook een bestuurlijke verantwoordelijkheid. Vanuit dat perspectief adviseren wij Utrecht om voldoende te investeren in ‘Digitaal Leidershap’ voor haar brede managementlaag. Niet alleen vanuit het oogpunt van NIS2 maar ook gezien de digitale transformatie die Utrecht doormaakt Wij benadrukken ook het belang van positionering, mandaat en besluitkracht voor de CISO en centralisatie van besluiten. Tot de aanstelling van de programmamanager NIS2 zijn de CIO en het CIO MT verantwoordelijk voor regie en het bestuurlijk vaststellen van het programmaplan. Prioriteit verdient het operationaliseren van NIS2-meldcriteria en het centraliseren van incidentintake en triage, omdat dit direct invloed heeft op detectie- en responscapaciteit en op naleving van wettelijke tijdlijnen. Verder adviseren we om Leveranciersmanagement versneld aan te pakken, in elk geval voor high-risk/kritische leveranciers. Tegelijk verdient identificatie en aansluiting van kroonjuwelen op het SOC de hoogste aandacht zodat detectieregels en herstelplannen aansluiten op de meest kritieke processen. We willen hierbij ook het belang van voldoende beheersing van Operationele Technologie benadrukken.

Daarnaast is verdere versterking van de basis belangrijk: structurele borging van pentesten en opvolging, een praktisch toepasbaar third-party baseline voor decentrale contracten, en meetbare proof-of-control routines voor aantoonbaarheid. Bewustwording en managementtraining vormen een cruciale randvoorwaarde om gedragsrisico’s (social engineering) te verkleinen en escalatie-gedrag te verbeteren. Ten slotte benadrukken wij het belang van voldoende training zodat het bewustzijn omtrent cyber beveiliging en cyberrisico’s in alle onderdelen van de organisatie voldoende wordt ‘geleefd’.

SAP S/4Hana werkzaamheden

Als onderdeel van onze controle hebben wij ook opzet en bestaan getoetst van een aantal relevante IT General Controls rondom de logische toegangsbeveiliging en het wijzigingsbeheer rondom de SAP S/4Hana omgeving van Utrecht. Wij hebben hierbij vastgesteld dat de betreffende beheersmaatregelen voldoende zijn opgezet. Voor meerdere beheersmaatregelen hebben wij niet de implementatie kunnen vaststellen, omdat de organisatie de onderliggende bewijsstukken niet (tijdig) kon aanleveren. Dit benadrukt nogmaals onze eerdere aanbeveling (in het kader van NIS2) omtrent het belang van de aantoonbaarheid van beheersmaatregelen binnen de financiële en operationele processen van Utrecht. Met onze geautomatiseerde audit tooling hebben wij een hoog aantal gebruikers geïdentificeerd met toegang tot conflicterende rollen binnen de SAP-omgeving, wat het risico op ongeautoriseerde transacties verhoogt als er niet voldoende handmatige controles (zoals periodieke reviews) zijn ingericht. We adviseren Utrecht om het aantal conflicten op te schonen om deze risico’s zoveel mogelijk te voorkomen. In het kader van Leveranciersmanagement adviseren wij om het door de leverancier verstrekte Assurance Rapport te evalueren op eventuele risico’s voor de S/4Hana omgeving van Utrecht.

© 2026. Deloitte Nederland.

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 12 May 2026

Bijlagen

© 2026. Deloitte Nederland.

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 12 May 2026

A1 - Niet-gecorrigeerde controleverschillen

In de onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de niet-gecorrigeerde controleverschillen groter dan de rapporteringstolerantie van € 0,5 miljoen.

Aard van de fouten	Getrouwheid
Effect niet-gecorrigeerde controleverschillen voorgaande periode	N.v.t.
Effect niet-gecorrigeerde controleverschillen huidige periode:	
• Rentetoerekening stadsbedrijven	€ 1.200.000
• Geprojecteerde fout ontvangen inkomensoverdrachten	€ 900.000
• Bouwgronden in exploitatie, kostenraming niet volledig in de grondexploitatie A2-zone verwerkt	€ 1.000.000
• SISA M16, Onterecht niet laten vrijvallen van een vooruit ontvangen voorschotbedrag	€14.200.000
Totaal getrouwheidsfouten	€ 17.300.000

- Wij ontvangen van het college een schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening, waarin het college het bovenstaande bevestigt. Dit houdt in dat eventuele niet-geconstateerde en daardoor niet-gecorrigeerde afwijkingen, zowel individueel als in totaal, in het kader van de jaarrekening niet materieel zijn. Het college heeft tevens bevestigd geen kennis te hebben van andere niet-gecorrigeerde afwijkingen.

© 2026. Deloitte Nederland.

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 12 May 2026

A2 - Onzekerheden in de controle

In de onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de onzekerheden groter dan de rapporteringstolerantie van € 0,5 miljoen.

Aard van de onzekerheden	Getrouwheid
N/A	

- Wij ontvangen van het college een schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening, waarin het college het bovenstaande bevestigt. Het college heeft tevens bevestigd geen kennis te hebben van andere onzekerheden.

© 2026. Deloitte Nederland.

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 12 May 2026

A3 - Tekortkomingen in de toelichtingen

Onze controlestandaarden vereisen dat wij afwijkingen van materieel belang in de toelichting signaleren om de gemeenteraad in staat te stellen een inschatting te maken van de gevolgen daarvan voor de jaarrekening. De tabel hierna bevat een weergave van díe onderwerpen uit de toelichting waarvan wij denken dat de gemeenteraad deze nader dient te beoordelen.

Toelichting	Bron van de toelichtingsvereiste	Kwantitatieve of kwalitatieve overwegingen
N/A		

© 2026. Deloitte Nederland.

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 12 May 2026

B - Bevindingen controle SiSa-bijlage 2025

Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in dit accountantsverslag over de strekking van ons getrouwheidsoordeel bij de jaarrekening 2025 en onze conclusies ten aanzien van de rechtmatigheid van de SiSa-bijlage 2025.

- Rechtmatigheidsoordeel specifieke uitkeringen (zoals blijkt uit de controleverklaring): goedkeurend
- Strekking controleverklaring getrouwheid gehele jaarrekening: goedkeurend

Per regeling geven wij in de volgende tabel aan of, en zo ja welke financiële fouten of onzekerheden zijn geconstateerd.

Code	SiSa-regeling	Fout of onzekerheid	Financiële omvang	Toelichting
A17	Regeling specifieke uitkering voorkomen georganiseerde en ondermijnende jeugdcriminaliteit	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
A20	Versterking van de lokale integrale aanpak van radicalisering, extremisme en terrorisme 2023-2026	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
A33	Bekostigingsregeling Landelijke Vreemdelingen Voorziening 2024	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
A49	Frictiebudget 2025 & 2026	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
A50	Structurele algemene Rijksbijdrage RIEC's	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp aan gedupeerden kinderopvangtoeslagproblematiek 2021	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
C125	Inrichten overheidsbrede loketten	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
C126	Verbetering digitale dienstverlening	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
C132	Inrichten overheidsbrede loketten	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
C62	Regeling specifieke uitkering kwijtschelding gemeentelijke belastingen	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
D10	Besluit Specifieke uitkering educatie	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
D12	Regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten 2020-2025	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
D12A	Regionale maatregelen voortijdig schoolverlaten 2020-2025	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
Subtotaal			**€ 0**	

© 2026. Deloitte Nederland.

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 12 May 2026

B - Bevindingen controle SiSa-bijlage 2025

Code	SiSa-regeling	Fout of onzekerheid	Financiële omvang	Toelichting
Subtotaal – zie vorige pagina			€ 0	
D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
D21	Specifieke uitkering impuls jongerencultuur	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
D23	Eenmalige specifieke uitkeringen lokale bibliotheekvoorzieningen 2023-2024	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
D8	Specifieke uitkering Onderwijsachterstandenbeleid	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
E104	Regeling specifieke uitkering woningbouw op korte termijn door bovenplanse infrastructuur	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
E106	Regionale Aanpak Laadinfrastructuur	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
E111	Regeling stimulering schoon en emissieloos bouwen voor medeoverheden	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
E113	Tijdelijke regeling uitkering bodem 2024-2030	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
E115	Tijdelijke regeling specifieke uitkering duurzame en circulaire infrastructuur	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
E120	Regeling specifieke uitkering verkeersveiligheidsmaatregelen 2025-2030	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
E20	Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer (SiSa tussen medeoverheden)	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaai	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
E44	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
E53	Regeling specifieke uitkering Schone Lucht Akkoord	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
E58	Tijdelijke regeling specifieke uitkering bodem overbruggingsjaar 2021	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
E83	Tijdelijke regeling specifieke uitkering bodem 2022	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
E94	Incidentele specifieke uitkering (water)bodemsanering 2022	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
Subtotaal			€ 0	

© 2026. Deloitte Nederland.

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 12 May 2026

B - Bevindingen controle SiSa-bijlage 2025

Code	SiSa-regeling	Fout of onzekerheid	Financiële omvang	Toelichting
Subtotaal – zie vorige pagina			€ 0	
E97	Tijdelijke regeling specifieke uitkering bodem 2023	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2025	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
G12	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T_ gemeentedeel 2025	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
G12	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T_gemeentedeel 2025	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
G13	Besteding/baten onderwijsroute_gemeentedeel 2025	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
G13	Bestedingen/baten overige voorzieningen_ gemeentedeel 2025	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2025	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
G2	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire gebundelde uitkering Participatiewet in jaar T_gemeentedeel 2025	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
G3	BBZ vanaf 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T_gemeentedeel 2025	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden schulden in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire levensonderhoud BBZ in jaar T (exclusief BOB)_gemeentedeel 2025	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T_gemeentedeel 2025	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in jaar T (exclusief BOB)_gemeentedeel 2025	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T (exclusief BOB)_gemeentedeel 2025	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004_gemeentedeel 2025	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud in jaar T_gemeentedeel 2025	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekking in jaar T_gemeentedeel 2025	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
Subtotaal			€ 0	

© 2026. Deloitte Nederland.

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 12 May 2026

B - Bevindingen controle SiSa-bijlage 2025

Code	SiSa-regeling	Fout of onzekerheid	Financiële omvang	Toelichting
Subtotaal – zie vorige pagina			€ 0	
G4	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen _gemeentedeel 2025	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
G4	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen _gemeentedeel 2025	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
G4	Tozo 2_gemeentedeel 2025	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
G4	Tozo 3_gemeentedeel 2025	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
G4	Tozo 4_gemeentedeel 2025	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
G4	Tozo 5_gemeentedeel 2025	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
H1	Ministeriële regeling heroïnebehandeling	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
H10	Regeling specifieke uitkering vastgoedtransitie gesloten jeugdhulp 2020	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
H20	Regeling specifieke uitkering vastgoedtransitie residentiële jeugdhulp 2021	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
H26	Regeling specifieke uitkering randvoorwaardelijke functies jeugdhulp	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
H35	Specifieke uitkering SPUK IZA-doelen 2023-2026	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
H39	Regeling specifieke uitkering domein-overstijgend samenwerken_zonder centraal persoon_2024	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024-2025	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
H41	Regeling specifieke uitkering specialistische functies aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling 2024-2028	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
H43	Regeling specifieke uitkering frictiekosten gesloten jeugdhulp	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
J100	Regeling kansrijke wijk	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
J105	SPUK Startbouwimpuls	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
Subtotaal			€ 0	

© 2026. Deloitte Nederland.

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 12 May 2026

B - Bevindingen controle SiSa-bijlage 2025

Code	SiSa-regeling	Fout of onzekerheid	Financiële omvang	Toelichting
Subtotaal – zie vorige pagina			€ 0	
J106	Tijdelijke regeling specifieke uitkering gebiedsbudget	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
J109	SPUK Volkshuisvestingsfonds 2024	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
J112	Kwalitatief hoogwaardige en duurzame woon- en leefomgeving in acht NOVEX-gebieden	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
J15	Regiodeals 6e tranche	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
J17	Realisatiestimulans	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
J18	Regeling specifieke uitkering isolatieopgave Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
J209	Meerjarige regeling specifieke uitkeringen voor huisvesting aandachtsgroepen (RHA 2022)	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
J32	Specifieke uitkering ventilatie in scholen	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
J55	Aanpak energie armoede	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
J56	Regeling huisvesting aandachtsgroepen	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
J75	Regiodeals 3e tranche (Was L5)	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
J85	Stimuleringsregeling flex- en transformatiewoningen	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
J9	Specifieke uitkering woningbouwimpuls	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
J94	Specifieke Uitkering Lokale Aanpak Isolatie	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
J95	Regeling specifieke uitkering regionale structuur Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE)	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
M30	Specifieke uitkering wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
M37	Specifieke uitkering Amsterdam VOVO 2025	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
Subtotaal			€ 0	

© 2026. Deloitte Nederland.

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 12 May 2026

B - Bevindingen controle SiSa-bijlage 2025

Code	SiSa-regeling	Fout of onzekerheid	Financiële omvang	Toelichting
Subtotaal – zie vorige pagina			€ 0	
M42	Specifieke uitkering inzake aanpak overlastgevende en criminele vreemdelingen 2025	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
M9	Lokale aanpak overlastgevende en criminele vreemdelingen	n.v.t.	€ 0	n.v.t.
Totaal			€ 0	

© 2026. Deloitte Nederland.

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 12 May 2026

C - Onafhankelijkheidsbevestiging

Bevestiging onafhankelijkheid

De voorschriften in het kader van onafhankelijkheid zijn binnen de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (de NBA) opgenomen in de “Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO)” en vormen een belangrijk onderdeel van het ‘normenkader’ waaraan een accountant moet voldoen. De naleving van de ViO is binnen de organisatie van Deloitte ingebed.

Wij bevestigen dat onze onafhankelijke positie ten opzichte van de gemeente Utrecht in overeenstemming met de Nederlandse wettelijke en beroepsvoorschriften is gewaarborgd. Wij zijn van mening dat onze objectiviteit gedurende het afgelopen jaar niet is aangetast.

Stelsel van maatregelen om onze onafhankelijke positie te waarborgen

Deloitte beschikt over een stelsel van maatregelen om haar onafhankelijke positie bij controlecliënten te waarborgen. Dit stelsel van maatregelen is een integraal onderdeel van de bestuurlijke organisatie en van het voor de gehele organisatie van toepassing zijnde stelsel van kwaliteitsbeheersingsmaatregelen.

Bijgaande niet-limitatieve opsomming geeft u een indruk van de maatregelen die bijdragen aan het waarborgen van onze onafhankelijke positie:

- Schriftelijke onafhankelijkheidsbepalingen waarin alle bestaande onafhankelijkheidsvereisten en de risico’s ten aanzien van de bedreiging van de onafhankelijkheid en de daaraan gerelateerde waarborgen zijn verwerkt.
- Procedures voor tijdige bekendmaking van de voorschriften en de daarin aangebrachte wijzigingen aan alle gevolmachtigden en werknemers bij Deloitte.
- Procedures voor de organisatie van periodieke trainingen inzake de toepassing van de onafhankelijkheidsvoorschriften.
- Procedures die erop gericht zijn dat onze gevolmachtigden en werknemers in specifieke casussen en omstandigheden de onafhankelijkheidsvoorschriften naleven.
- De benoeming van professionals op seniorniveau die verantwoordelijk zijn voor het continu actualiseren van de procedures en voorschriften, de tijdige bekendmaking ervan en het adequaat functioneren van het gehele stelsel van waarborgen.
- Procedures voor een schriftelijke rapportage per controlecliënt waarin is vastgelegd of sprake is van omstandigheden die de onafhankelijkheid van de accountant die de controleopdracht uitvoert bedreigen, op welke wijze met potentiële bedreigingen is omgegaan en, indien er bedreigingen zijn gesignaleerd, welke maatregelen dan zijn genomen om deze bedreigingen voor de onafhankelijkheid weg te nemen. De vastlegging van deze beoordeling, inclusief een gemotiveerde conclusie (de zogenoemde ‘onafhankelijkheids-evaluatie’), wordt in het dossier opgenomen.
- Procedures die vereisen dat een daartoe geëigende afdeling binnen Deloitte wordt geconsulteerd, als sprake is van een mogelijke aantasting van de onafhankelijkheid in relatie tot een specifieke cliënt. Indien de bestuursstructuur van de controlecliënt voorziet in een gemeenteraad, raadscommissie of Adviescommissie Controle en Financiën, overwegen wij ook een van deze instanties te raadplegen.
- Procedures voor het interne toezicht in relatie tot de toetsing en bewaking van de naleving van de onafhankelijkheidsvoorschriften.

De opzet en werking van ons stelsel van maatregelen wordt periodiek door de externe toezichthouder getoetst.

Interne roulatie

Een te grote mate van vertrouwdheid of vertrouwen kan een bedreiging vormen voor de onafhankelijkheid van de accountant wanneer bepaalde leden van het controleteam geregeld en voor lange tijd aan de wettelijke controle van een controlecliënt meewerken.

Wij beoordelen de bedreiging voor de onafhankelijkheid die kan voortvloeien uit de langdurige betrokkenheid van andere leden van het controleteam bij de controleopdracht. Waar nodig nemen wij maatregelen om deze bedreiging weg te nemen.

Onze beoordeling heeft geen aanleiding gegeven om het komend boekjaar teamleden bij de gemeente Utrecht te rouleren.

Persoonlijke, zakelijke of financiële relaties met de gemeente Utrecht

Wij hebben een evaluatie gemaakt van persoonlijke, zakelijke en financiële relaties tussen Deloitte, haar gevolmachtigden en haar medewerkers en de gemeente die van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. Bij deze evaluatie zijn ons geen zaken gebleken die aan u gerapporteerd dienen te worden.

Geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid

De Nederlandse onafhankelijkheidsregels vereisen dat de eindverantwoordelijke accountant de met governance belaste organen informeert over geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid die Deloitte, een bestuurder of interne toezichthouder van Deloitte of een lid van het controleteam heeft ontvangen van of verstrekt aan de gemeente of een bij de gemeente betrokken persoon. Hierbij is een drempel van € 100 opgenomen in de regels.

Wij hebben geen geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid met een (geschatte) waarde van meer dan € 100 ontvangen of verstrekt, en zijn daarom van mening dat er geen sprake is van een bedreiging voor de onafhankelijke uitvoering van de controleopdracht.

© 2026. Deloitte Nederland.

Digitally signed by Rein-Aart Van Vugt on 12 May 2026

Deloitte.

Onder Deloitte wordt verstaan één of meer van Deloitte Touche Tohmatsu Limited (“DTTL’’ of ‘’Deloitte Global’’), haar wereldwijde netwerk van member firms en aan hen verbonden entiteiten (tezamen, de “Deloitte-organisatie”). DTTL en haar wereldwijde netwerk van member firms en aan hen verbonden entiteiten zijn juridisch gescheiden en onafhankelijke entiteiten, die elkaar niet kunnen verplichten of binden ten aanzien van derden. DTTL en iedere DTTL member firm en aan hen verbonden entiteiten zijn aansprakelijk voor hun eigen handelen en nalaten, en niet voor het handelen of nalaten van een andere entiteit. DTTL verleent geen diensten aan cliënten. Raadpleeg www.deloitte.com/about voor meer informatie.

Deloitte levert toonaangevende audit- en assurance-, belastingadvies- en juridische diensten, en diensten op het gebied van consulting, financial advisory, en risk advisory aan bijna 90% van de Fortune Global 500® en duizenden particuliere bedrijven. Onze professionals leveren meetbare en blijvende resultaten die het vertrouwen van het publiek in kapitaalmarkten helpen versterken, klanten in staat stellen te transformeren en bloeien, en de weg wijzen naar een sterkere economie, een meer rechtvaardige samenleving en een duurzame wereld. Voortbouwend op haar meer dan 175-jarige geschiedenis, omvat het bereik van Deloitte meer dan 150 landen en gebieden. Ontdek hoe de meer dan 415.000 mensen van Deloitte wereldwijd een impact maken die ertoe doet op www.deloitte.com.

Deze communicatie bevat louter algemene informatie en noch DTTL, noch haar wereldwijde netwerk van member firms of aan hen verbonden entiteiten verleent door middel van deze communicatie professioneel advies of diensten. Voordat u een beslissing neemt of actie onderneemt die van invloed kan zijn op uw financiën of uw bedrijf, dient u een gekwalificeerde professionele adviseur te raadplegen. Geen enkele entiteit in de Deloitte-organisatie is verantwoordelijk voor enig verlies dat wordt geleden door een persoon die op deze communicatie vertrouwt.

© 2026. Neem voor informatie contact op met Deloitte Nederland.